

Årsredovisning 2024

Försvvarshögskolan

REKTOR HAR ORDET

När Försvarshögskolan stänger böckerna för 2024 har vi slagit ett ordentligt rekord i antalet studenter, med den allra största tillväxten på Officersprogrammet. Uppdragsutbildningarna har vuxit och vår samverkan med det omgivande samhället är betydligt mer omfattande och systematisk. Vi har samtidigt publicerat mer forskning än vi någonsin gjort tidigare.

Förväntningarna var och är mycket höga. Likaså våra mål och ambitioner. Vi utbildar de officerare och civila ledare som blir avgörande för Sveriges förmåga att hantera tider av oro, kris och krig. Behoven är stora och vi gör vårt yttersta för att växa med kvalitet enligt det omgivande samhällets behov. Det är dock svårt att växa. De ökade förväntningarna på kompetensförsörjning och kunskapsutveckling genom utbildning och forskning kräver ny personal med specialkompetenser som kan finnas på plats när uppdragen kommer. Det här gör att kostnader och intäkter är svåra att balansera, vilket det ekonomiska resultatet för 2024 visar.

Försvarshögskolan har dock tagit den politiska ledningens uppmaning på allvar – "det föreligger fara i dröjsmål". Vi har dessutom som självklart mål att aldrig utgöra en flaskhals utan snarare en katalysator i Försvarsmaktens och hela totalförsvarets tillväxt. Vi är därför stolta över att till och med gå före i utökningen av antagningen av kadetter till Officersprogrammet i förhållande till det ekonomiska tillskottet under 2025. Vi är också mycket nöjda över att tillsammans med Örebro universitet och Luleå tekniska universitet initierat och tagit ledartröjan för det viktiga lärosätessamarbetet Campus totalförsvaret, som redan under 2024 kunde starta verksamheten tillsammans med 35 aktiva lärosäten.

Försvarshögskolans attraktivitet bland studenter ligger i kombinationen av kvalitet och en nära koppling till praktik och policy. Alla våra utbildningsprogram har i dag praktiska moment i form av övningar och spel. Scenarioövningar och krigsspel är viktiga moment också i våra mycket eftertraktade uppdragsutbildningar. Ofta deltar våra officerare och andra experter och lärare från yrkeslivet i olika spel med civila studenter, vilket skapar unika mötesplatser och utbytet av kunskap och erfarenhet inom totalförsvaret.

Det gångna året har tydligt visat att Försvarshögskolan fortsätter att stärka sin roll som en central civil-militär mötesplats, där profession och akademi möts och där nationellt och internationellt samverkar. Det förändrade säkerhetspolitiska läget och Sveriges inträde i Nato har lett till en ökad internationell efterfrågan på dialog, kunskapsutbyte och samarbete.

Detta märks också i rekryteringen av både lärare och studenter – Försvarshögskolan verkar i en internationell miljö. Som mötesplats har vi genomfört en stor rad olika evenemang såsom öppna föreläsningar, rundabordssamtal och forskningskonferenser. Det märks också på de många besök och delegationer som vi tagit emot under 2024. Bland annat har vi haft förmånen att ta emot kungahuset, flera ministrar, president Emmanuel Macron, försvarshögskolor och försvarsmakter från hela världen.

Efter att ha bildats som högskola 2008 och efter att ha förtjänat våra fullständiga examensrättigheter 2018 har vi under 2024 genomfört vår allra första akademiska högtid då de första egna doktorerna och hedersdoktorerna promoverades, nya professorer installerades, och Försvarshögskolans första förtjänstmedaljer delades ut.

Årets insatser stärker vår position som en ledande aktör inom akademi och profession för säkerhet och försvar.

Robert Egnell, rektor

Innehåll

1	INLEDNING	5
1.1	Försvarshögskolan i korthet 2024	5
1.2	Väsentliga uppgifter	6
1.3	Om årsredovisningen	7
2	UTBILDNING	8
2.1	Indikatorer för utbildning	8
2.2	Examina på grundnivå och avancerad nivå	9
2.3	Anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå	10
2.3.1	Officersprogrammet	10
2.3.2	Utbildningar grundnivå och avancerad nivå, anslag 2:61	11
2.3.3	Öppen nätbaserad utbildning	12
2.3.4	Partnerskap för fred	12
2.3.5	Utveckling av uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd	12
2.4	Avgiftsfinansierad utbildning	12
2.4.1	Deltagare, prestationer och kostnader för poänggivande uppdragsutbildning	12
2.4.2	Högre officersprogram	13
2.4.3	Övrig poänggivande uppdragsutbildning	13
2.4.4	Beställd utbildning	13
2.4.5	Ej poänggivande uppdragsutbildning	13
2.4.6	Utbildningsstöd till Försvarsmakten	13
2.5	Bedömningar och prioriteringar om utbildningsutbud	13
2.6	Internationalisering i utbildningen	15
2.6.1	Studentmobilitet	15
2.6.2	Studieavgifter för tredjelandsstudenter	15
2.6.3	Upplåtande av bostadslägenhet	16
2.7	Studentinflytande	16
2.8	Studenthälsa	16
2.9	Disciplinärenden	16
2.10	Arbete för breddat deltagande	17
2.11	Finansiering av utbildning	18
3	FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING	19
3.1	Indikatorer för forskning	19
3.2	Publikationer	19
3.2.1	Kostnader för forskningsprestationer	20
3.2.2	Öppen vetenskap	20
3.3	Forskningskompetens	21
3.4	Anslagsfinansierad forskning	21
3.4.1	Forskning och analysstöd inom säkerhets- och försvarspolitiska området	22
3.4.2	Forskning inom säkerhetsskydd	22
3.4.3	Delegationen för militärhistorisk forskning	22
3.5	Avgiftsfinansierad forskning	22
3.5.1	Uppdragsforskning för försvarssektorn	22
3.5.2	Analysstöd och utvärderingar för samhällets krisberedskap och totalförsvar	23
3.6	Bidragsfinansierad forskning	23
3.6.1	Horisont Europa	23
3.7	Forskarutbildning	24
3.7.1	Internationell forskarskola	24
3.7.2	Finansiering av forskarutbildning	24
3.8	Finansiering av forskning och forskarutbildning	25
4	SAMVERKAN	26

4.1	Indikator.....	26
4.2	Försvarshögskolan som mötesplats	26
4.3	Campus totalförsvar	27
4.4	Fördjupat samarbete och samverkan inom utbildning och forskning.....	27
4.5	Försvarshögskolans expertroll.....	28
5	KOMPETENSFÖRSÖRJNING	29
5.1	Rekrytering.....	29
5.2	Kompetensutveckling.....	29
5.3	Personälrlighet.....	29
5.4	Anställda i siffror.....	29
5.5	Lika villkorsarbete.....	30
5.6	Rekryteringsmål för professorer.....	31
5.7	Sjukfrånvaro och hälsa.....	31
6	TVÄRGÅENDE PERSPEKTIV	32
6.1	Kvalitetsarbete	32
6.2	Lika villkor i utbildning och forskning.....	32
6.2.1	FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.....	32
6.2.2	Inkluderande studiemiljö.....	32
6.3	Miljö och hållbar utveckling.....	33
6.4	Informationssäkerhet och digitalisering.....	33
6.5	Lokalförsörjning.....	34
7	FINANSIELL REDOVISNING	35
7.1	Resultaträkning.....	36
7.2	Balansräkning.....	37
7.3	Anslagsredovisning.....	39
7.4	Finansiella villkor	39
7.5	Tilläggsupplysningar och noter	40
7.5.1	Noter (tkr).....	42
8	SAMMANSTÄLLNING AV DIAGRAM OCH TABELLER	51
9	SAMMANSTÄLLNING AV ÅTERRAPPORTERINGSKRAV.....	52
10	STYRELSEN OCH STYRELSENS BESLUT.....	54
10.1	Styrelsen.....	54
10.2	Styrelsens beslut	56

1 INLEDNING

1.1 Försvarshögskolan i korthet 2024

Säkerhetsläget och behovet att stärka Sveriges totalförsvar har skapat en ökad efterfrågan på Försvarshögskolans utbildning, forskning och expertis, vilket har genomsyrat verksamheten. Försvarshögskolan är ett specialiserat lärosäte som utbildar och forskar inom området försvar, krishantering och säkerhet. Lärosätet är den militära professionens akademiska hem, men är även genom en rad högt eftertraktade civila utbildningar hela totalförsvarets och krishanteringssystemets lärosäte. Högskolan är också den centrala mötesplatsen mellan det militära och civila försvaret, samt mellan akademi och profession inom försvars- och säkerhetssektorn.

För att möta de stora behoven inom sektorn genomgår Försvarshögskolan en stark tillväxt och utveckling som under 2024 haft fyra fokusområden:

Officersprogrammets tillväxt - Antalet nya kadetter uppgick höstterminen 2024 till 298 (214), vilket motsvarar en ökning med 39 procent jämfört med 2023. För att möta det ökade behovet av utbildningsplatser och bibehålla kvaliteten i utbildningen har högskolan satsat i både utbildningsresurser och fler lärare. För att säkra återväxten av disputerade officerare som kan bidra till officersutbildningen och högskolans utveckling har Försvarshögskolan tagit fram en handlingsplan för att öka antalet disputerade officerare. Högskolan har också inrättat en internationell forskarskola för officerare med syftet att erbjuda forskarutbildning, ett nätverk för officerare med doktorsexamen och för att stärka forskningen inom områden som är relevanta för Försvarsmakten.

Internationalisering och Nato – Arbetet med att skapa förutsättningar för ökad internationalisering och att hantera konsekvenser av Sveriges medlemskap i Nato har fortsatt. Det säkerhetspolitiska läget och Sveriges inträde i Nato har lett till en stor internationell efterfrågan på dialog, kunskapsutbyte och samarbete.

Campus totalförsvar - Under året sjösattes Campus totalförsvar, en strategisk samarbetsatsning mellan svenska lärosäten med målet att stärka Sveriges totalförsvar genom utbildning och forskning. Tanken är att sammanföra akademi, myndigheter, näringsliv och civilsamhälle i ett nationellt nätverk för att skapa en gemensam plattform för utbildning, forskning och samverkan inom totalförsvarets område. Initiativet leds av Försvarshögskolan, Örebro universitet och Luleå tekniska universitet. Vid utgången av 2024 hade 35 av 38 medlemslärosäten inom Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) anslutit sig till Campus totalförsvar.

Försvarshögskolan har även inlett ett samarbete med KTH och Handelshögskolan och ett med Karlstad universitet. Tillsammans planerar lärosätena att utveckla forskning och utbildning som möter de utmaningar och behov som Sveriges totalförsvar står inför.

Rekrytera och behålla medarbetare – Försvarshögskolan har inlett ett rekryteringsinitiativ för att attrahera nya lärare och forskare till högskolan. Fler medarbetare är en förutsättning för att snabbt kunna skala upp verksamheten för totalförsvarets behov.

Försvarshögskolans rekryteringssatsning har lett till att antalet årsarbetskrafter ökat med nio procent mellan 2023 och 2024. Sett till medelantal anställda var ökningen 38 till 510 (472) anställda. Andelen kvinnor var oförändrat 43 procent. Av totalt antal årsarbetskrafter var andelen lärare och forskare, 70 (71) procent och andelen militära lärare 20 (20) procent. Personaltillväxten har lett till en ökad produktion inom utbildning och forskning (se tabell 1).

Försvarshögskolans intäkter ökade med 97 mnkr 2024 från föregående år till 840 mnkr, varav 76 procent utgjordes av utbildning och 24 procent forskning. Tillväxten och rekryteringssatsningen har dock inneburit att kostnaderna ökat mer, med 122 mnkr till 879 mnkr. Detta innebär sammantaget ett kraftigt ekonomiskt underskott för året på -39 (-14,3) mnkr. Samtidigt innebär det att högskolan har bättre förutsättningar för att möta 2025 års nya och växande uppdrag.

1.2 Väsentliga uppgifter

Tabell 1 Väsentliga uppgifter

Utbildning och forskning	2024	2023	2022	2021	2020
Totalt antal helårsstudenter ¹	1 291 ²	1 198	1 105	963	829
Kostnad per helårsstudent, tkr	253	227	219	255	271
Totalt antal helårsprestationer ³	1 126 ⁴	1 009	930	817	712
Kostnad per helårsprestation, tkr	290	269	260	301	315
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (HST)	7	7	4	3	4
Totalt antal nyantagna doktorander	14	2	2	6	5
- andel kvinnor (%)	43	50	100	33	0
- andel män (%)	57	50	0	67	100
Totalt antal doktorander med någon aktivitet	55 ⁵	34	30	35	31
- andel kvinnor (%)	44	48	40	29	29
- andel män (%)	56	52	60	71	71
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (åak.)	34	27	27	28	26
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (åak.)	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen	-	-	-	-	-
Genomsnittlig nettostudietid för doktorsexamen (år)	3,9	3,2	-	-	-
Totalt antal doktorsexamina	1	2	-	-	-
Totalt antal licentiatexamina	-	-	-	-	-
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ⁶	176	151	124	116	106
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation ⁷ , tkr	1 160	1 177	1 191	1 249	1 287
Personal	2024	2023	2022	2021	2020
Totalt antal årsarbetskrafter	454 ⁸	415	407	401	382
Medelantal anställda	510 ⁹	472	451	444	420
Totalt antal lärare (åak.)	317	285	286	282	252
- andel kvinnor (%)	35	35	30	28	27
- andel män (%)	65	65	70	72	73
Antal disputerade lärare (åak.)	117	106	101	93	92
- andel kvinnor (%)	39 ¹⁰	40	40	40	35
- andel män (%)	61 ¹¹	60	60	60	65
Antal professorer ¹² (åak.)	18	14	16	13	14
- andel kvinnor (%)	30	25	16	18	24
- andel män (%)	70	75	84	82	76
Ekonomi	2024	2023	2022	2021	2020
Intäkter totalt (mnkr), varav	839,8	742,6	694,7	636,2	587,1
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	642,2	564,6	545,5	492,5	450,0
- andel anslag (%)	49	47	45	48	47
- andel externa intäkter (%)	51	53	55	52	53
Forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	197,6	178,0	149,2	143,7	137,2
- andel anslag (%)	46	50	48	51	54
- andel externa intäkter (%)	54	50	52	49	46
Kostnader totalt (mnkr)	878,9	757,0	681,1	637,4	590,2
- andel personal (%)	61	60	63	65	65
- andel lokaler (%) ¹³	12	12	12	12	12
Lokalkostnader per kvm ¹⁴ (kr)	3 746	3 541	3 151	2 945	3 053
- Andel av justerade totala kostnader %	11	12	11	11	10
Balansomslutning (mnkr)	204,5	231,5	230,2	198,8	194,0
- varav oförbrukade bidrag	27,5	20,9	17,8	18,5	14,7
- varav årets kapitalförändring	-39,1	-14,4	13,7	-1,3	-3,1
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	16,5	55,3	70,0	55,6	57,2

¹ Exklusive poänggivande uppdragsutbildning och beställd utbildning.

² Varav 41 procent kvinnor och 59 procent män.

³ Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning.

⁴ Varav 42 procent kvinnor och 58 procent män.

⁵ Exklusive disputerade doktorander under 2024.

⁶ På grund av eftersläpningar i registreringarna är värdena för år 2022 och 2023 ej överensstämmande med föregående årsredovisning.

⁷ På grund av eftersläpningar i registreringarna är värdena för år 2022 och 2023 ej överensstämmande med föregående årsredovisning.

⁸ Varav 43 procent kvinnor och 57 procent män.

⁹ Varav 43 procent kvinnor och 57 procent män.

¹⁰ Den individbaserade statistiken är procentuellt fördelad på totalt antal anställda.

¹¹ Den individbaserade statistiken är procentuellt fördelad på totalt antal anställda.

¹² Inklusive gästprofessorer, exklusive seniorprofessorer.

¹³ Enligt resultaträkning

¹⁴ Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendation, lokalkostnad bil.2 till REK 2014:1 dnr 14/069. Antal kvm beräknas som den totala förhyrda ytan.

1.3 Om årsredovisningen

I årsredovisningen redovisas och analyseras den verksamhet som lärosätet bedrivit och de resultat som uppnåtts under 2024, utifrån krav i högskolelagen, högskoleförordningen, Försvarshögskolans förordning, förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt regleringsbrev för 2024. Försvarshögskolan bedömer att lärosätet inte har ärendeslag med stort antal ärenden som kan betraktas som verksamhetens prestationer eller vars antal och styckkostnad för handläggning är väsentliga för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten.

Jämfört med tidigare år har begreppet "genomströmning" ersatts med "prestationsgrad" i tabeller om utbildning i kapitel 2. Värden i löptext inom parentes avser föregående verksamhetsår (2023) om inget annat anges. Uppdelningen av individbaserad statistik efter kön redovisas inte för antal färre än tio då det kan riskera att röja individers identitet. Decimalavrundningar kan i vissa fall medföra att summeringar och/eller procentfördelningar inte exakt motsvarar det sammanlagda värdet av ingående belopp eller antal. Försvarshögskolans indikatorer redovisas under respektive kapitel.

2 UTBILDNING

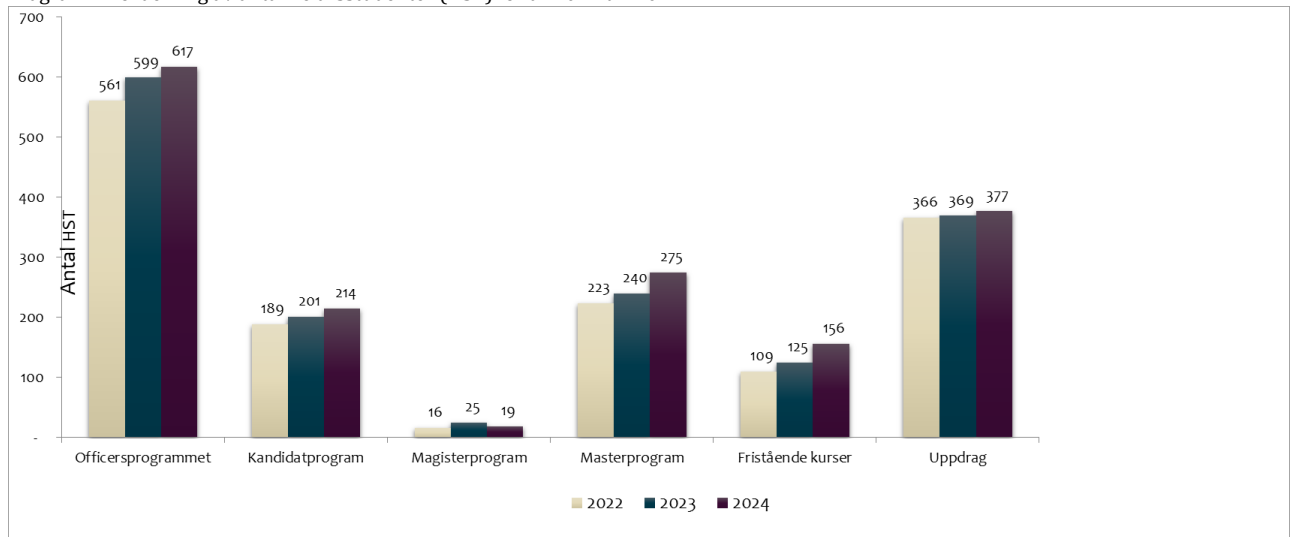
Samtliga utbildningar på Försvärshögskolan växte under 2024 och särskilt Officersprogrammet som växte rekordartat. Vid terminsstart välkomnade lärosätet 298 (214) kadetter vid Officersprogrammet, en ökning med 39 procent jämfört med 2023. Samtidigt ökade prestationsgraden, och en enkät till alumner från programmet visar att utbildningen rustar kadetterna väl för ett yrkesliv som officer i Försvärsmakten.

Högskolans civila utbildningsprogram har fortsatt högt söktryck. Utmärkande för 2024 var att de internationella programmen på avancerad nivå ökade antalet internationella studenter med 60 procent. Internationella studenter utgjorde 23 procent på de internationella programmen.

2.1 Indikatorer för utbildning

Utbildningsverksamhetens volym och prestation har ökat och under 2024 hade Försvärshögskolan sammanlagt 1 659 (1 559) helårsstudenter och 1 496 (1 361) helårsprestationer, inklusive uppdragsutbildning. Volymökningen har skett inom alla utbildningskategorier utom magisterprogram, enligt diagrammet nedan.

Diagram 1 Fördelning av antal helårsstudenter (HST) för år 2022 till 2024¹⁵

I genomsnitt är prestationsgraden för högskolans anslagsfinansierade utbildning 87 procent, vilket är tre procentenheter högre än föregående år. Den nedåtgående trenden för prestationsgraden för Officersprogrammet har vänt, medan de civila programmen har minskat något. Den genomsnittliga kostnaden per helårsprestation inom anslagsutbildning har ökat med knappt åtta procent, vilket främst kan härledas till ökade lönekostnader för den avancerade utbildningen.

För den poänggivande uppdragsutbildningen har antalet helårsstudenter ökat med två procent, vilket huvudsakligen kan härledas till Försvärsmaktens beställning av utbildning, medan helårsprestationer ökat med fem procent. Intäktsökningen kan främst härledas till Försvärsmaktens beställning, men även till viss del till den icke poänggivande uppdragsutbildningen.

Nedanstående indikatorer används för uppföljning av Försvärshögskolans strategiska mål för utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

¹⁵ Summeringen i diagrammet avviker från den sammanlagda summan helårsstudenter på grund av avrundningseffekter.

Tabell 2 Indikatorer för utbildning¹⁶

Strategiskt mål för utbildning på grundnivå och avancerad nivå		Försvarshögskolans utbildning håller högsta nationella och internationella kvalitet och är ett attraktivt val för de mest motiverade och kvalificerade studenterna. För kompetensförsörjning och livslångt lärande är lärosätet förstahandsval för försvars- och säkerhetssektorn.							
Indikator	Aspekt av målet som indikatorn mäter	Målvärde 2025	Trend	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Antal förstahandssökanden, per antal antagna i urval 2, för program på grund och avancerad nivå	Attraktivt val	>3,9		3,1	2,8	4	3,3	4,3	3,6
Internationell studentmobilitet (antal personer)	Attraktivt val	>64		71	67	59	30	22	15
Etableringsgrad för utexaminerade studenter 1 år efter examen	Kvalitet och kompetensförsörjning	>89%		86%	84%	N/A	N/A	N/A	90%
Andel HST för kurser på distans och/eller deltid	Kompetensförsörjning och livslångt lärande	>10%		3%	0,5%	0%	0%	0%	0%

Indikatorn för söktrycket har ökat jämfört med föregående år. Försvarshögskolans värde på 3,1 var också markant bättre än det nationella genomsnittet på 1,7 för hösten 2024, trots utbyggnaden av flera nya program på avancerad nivå de senaste åren. Ökningen kan främst härledas till antalet förstahandssökande på kandidatutbildningarna inom militärhistoria samt statsvetenskap. Även i antagningen för internationella magister- och masterprogram har tre av fyra program fler förstahandssökande än året innan. För att nå målvärdet måste främst de nyetablerade masterprogrammen nå ett högre söktryck.

En ökad grad av internationalisering är en viktig del i högskolans strategi. Den internationell studentmobiliteten har fortsatt att utvecklas i snabb takt och indikatorn har nått och överskridit målvärdet för 2025. Antalet studieavgiftsskyldiga helårsstudenter uppgår till sju, vilket är oförändrat jämfört med föregående år.

Försvarshögskolans arbete med att tillhandahålla anslagsfinansierade utbildningar som ges på distans och/eller deltid har börjat ge ett visst resultat men har fortfarande långt till målvärdet. Försvarshögskolan fortsätter med att styra utbildningsutbudet mot denna typ av kurser och bedömer att detta kommer att leda till en fortsatt positiv trend. Begränsande faktorer är att högskolans utbildningsanslag och lärarresurser, vilka behövs för programutbildningen.

2.2 Examina på grundnivå och avancerad nivå

Det totala antalet utfärdade examina under 2024 har ökat med 29 procent sedan föregående år. Ökningen gäller främst de militära programmen, Officersprogrammet och Högre officersprogrammet. Störst ökning kan ses på Officersprogrammet, där ökningen uppgår till 35 procent. Även antalet utfärdade kandidatexamina har ökat markant, medan magister- och masterexamina är på ungefär samma nivå som föregående år. Att antalet studenter på Officersprogrammet har ökat, och att åtgärder gjorts för att få officerare att ta ut sina examina, är troligen de viktigaste förklaringarna tillsammans med att delar av föregående års låga värde tagits ikapp. I tabell 4 redovisas antal examina som utfärdats på grundnivå och avancerad nivå, oavsett vilket år utbildningen påbörjades.

¹⁶ Redovisning av indikator etableringsgrad för utexaminerade studenter 1 - 1,5 år efter examen 2021 skiljer sig då tidigare årsredovisning angett för år 2021 N/A. Indikatorns mätvärde är uppdaterat vid utsökning av data inför årsredovisning 2023 och uppgår 84 procent.

Tabell 3 Antal utfärdade examina på grund och avancerad nivå, inklusive uppdragsutbildning

Examenstyp	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Högskoleexamen	4	25%	75%	3	67%	33%	2	50%	50%
Officersexamen	211	30%	70%	156	20%	80%	173	21%	79%
Kandidatexamen	83	53%	47%	59	53%	47%	86	55%	45%
Magisterexamen	60	35%	65%	56	45%	55%	22	45%	55%
Masterexamen	159	40%	60%	126	38%	62%	117	31%	69%
Totalt antal examen	517	37%	63%	400	34%	66%	400	33%	67%

2.3 Anslagsfinansierad utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Den anslagsfinansierad utbildningen ökade med åtta procent respektive tolv procent sett till antalet helårsstudenter och helårsprestationer, jämfört med föregående år. Totalt uppgick antalet helårsstudenter till 1 291 (1 198), varav 41 (40) procent var kvinnor. Antalet helårsprestationer uppgick till 1 126 (1 009).

Den totala kostnaden för den anslagsfinansierade utbildningen ökade med 55,6 mnkr, jämfört med 2023, där merparten avser Officersprogrammet. De ökade kostnaderna återspeglar dels högskolans tillväxt i studenter och personal, dels ökade centrala driftkostnader och lokalkostnader som slår igenom på all verksamhet. Kostnaden per helårsstudent och helårsprestation har ökat med tolv respektive åtta procent.

2.3.1 Officersprogrammet

Officersprogrammet finansieras av anslag från försvarsdepartementet. Utbildningen omfattar 180 högskolepoäng, varav 52,5 högskolepoäng utgör verksamhetsförlagd utbildning som genomförs vid Försvarsmakten. Två kurser genomförs vid Kungliga tekniska högskolan respektive Linnéuniversitetet. Ett antal kurser inom programmet samläses med uppdragsstuderande från Försvarsmakten.

Till programstart hösten 2024 ansökte rekordmånga till Officersprogrammet 1 389 (1 045), varav 567 (452) sökande fanns behöriga efter prövningar på Plikt och prövningsverket. Samtliga behöriga sökande erbjöds plats och 298 (214) registrerades vid terminsstart, vilket är 39 procent fler än år 2023. Andelen antagna kvinnor ökade från 24 procent till 28,5 procent. Noterbart är att antalet kvinnor som ansöker till Officersprogrammet är fler än de som tas ut till grundutbildning med värnplikt. Dock är det även en större andel antagna kvinnor som tackar nej till sin plats än antagna män.

Tabell 4 Programnybörjare, prestationer och kostnader Officersprogrammet (OP)

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Studenter									
Antal programnybörjare	298	29%	71%	214	24%	77%	209	22%	78%
Prestationer									
Antal HST	617	26%	74%	599	25%	75%	561	25%	75%
Antal HPR	565	27%	73%	508	25%	75%	492	23%	77%
Prestationsgrad HPR/HST	92%	95%	90%	85%	86%	85%	88%	82%	90%
Kostnad*									
Kostnad hela OP (tkr)	264 044			214 416			201 594		
Kostnad per HST (tkr)	428			358			360		
Kostnad per HPR (tkr)	467			422			410		

* Kostnaden anges efter differensjustering eftersom den hämtas från en differensjusterad post inom anslag 1.7.

Ökningen av den totala kostnaden för Officersprogrammet under 2024, jämfört med året innan, är i huvudsak hänförlig till den växande studentvolymen. Bland annat har kostnaden för utbildningstjänster för verksamhetsförlagd utbildning ökat till 54,3 mnkr från 45,7 mnkr 2023. Kostnaden per helårsstudent och helårsprestation har ökat med

20 respektive 11 procent, vilket delvis förklaras av ökade kostnader relaterat till att hantera den kraftiga ökningen av nya studenter hösten 2024.

Under året genomfördes en enkätundersökning för alumner som avslutat Officersprogrammet mellan 2018 och 2020. Högst skattade alumnerna att utbildningen resulterat i förmågan till kritiskt tänkande, att självständigt identifiera, analysera och lösa uppgifter och problem samt förståelsen för officersprofessionen. Av de som besvarade enkäten tjänstgjorde 88 procent fortfarande i Försvarsmakten.

2.3.2 Utbildningar grundnivå och avancerad nivå, anslag 2:61

Försvarshögskolan erbjuder utbildning finansierat av anslag från utbildningsdepartementet i form av åtta utbildningsprogram, varav sex på avancerad nivå, samt fristående kurser.

Antalet helårsstudenter och helårsprestationer har totalt ökat med 12 respektive 13 procent sedan föregående år. En ökning kan ses för utbildningarna på både grund- och avancerad nivå. En förklaring till ökningen är att mer anslagsmedel har fördelats till utbildningsverksamheten, då Anna Lindh-bibliotekets finansiering mot anslaget¹⁷ helt fasats ut. En annan förklaring är att utfallet av helårsstudenter och helårsprestationer i högre grad, men inte helt, uppnått de internt beslutade prestationskraven under 2024 jämfört med året innan.

Den största procentuella ökningen finns för fristående kurser som har ökat med 25 procent och masterprogrammen som ökat med 15 procent. Under 2024 har flera av Försvarshögskolans programbaserade kurser tillgängliggjorts som fristående kurser för att ge personal inom både offentlig och privat verksamhet möjlighet att kompetensutveckla sig inom försvar, krishantering och ledarskap för livslångt lärande. Förväntningarna är det ska bidra till att ytterligare öka utbildningsvolymen inom fristående kurser framöver.

Totalt har kostnader för utbildningen ökat med åtta procent, vilket är lägre än ökningen i utbildningsvolym. Kostnadsökningen beror främst på ökade lönekostnader. Därutöver påverkas utbildningen av högskolans generella kostnadsökningar. Kostnadsstrukturen har även omfördelats jämfört med föregående år, genom att kostnaden för utbildning på grundnivå har minskat, medan kostnaden för avancerad nivå har ökat kraftigt. Kostnadsökningen för avancerad nivå är delvis en effekt av kostnader relaterat till högskolans snabba tillväxt och som inte bedöms uppkomma kommande år. Sammanlagt har den totala kostnaden per helårsprestation och helårsprestation minskat med fyra respektive tre procent.

Tabell 5 Prestationer och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, anslag 2:61

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Prestationer grundnivå									
Antal HST	367	51%	49%	328	50%	50%	303	49%	51%
Antal HPR	309	52%	48%	278	51%	49%	253	50%	50%
Prestationsgrad HPR/HST	84%	86%	82%	85%	87%	83%	84%	85%	82%
Kostnad grundnivå*									
Kostnad totalt (tkr)	25 654			29 552			20 626		
Kostnad per HST (tkr)	70			90			68		
Kostnad per HPR (tkr)	83			106			81		
Prestationer avancerad nivå									
Antal HST	297	60%	40%	261	59%	41%	233	57%	43%
Antal HPR	251	62%	38%	223	57%	43%	185	59%	41%
Prestationsgrad HPR/HST	85%	87%	80%	85%	83%	88%	79%	83%	74%
Kostnad avancerad nivå*									
Kostnad totalt (tkr)	24 698			17 028			17 505		
Kostnad per HST (tkr)	83			65			75		
Kostnad per HPR (tkr)	98			76			95		

*Kostnaden redovisas från och med 2022 som utfall inklusive differensjustering, dessförinnan är kostnaden exklusive differensjustering.

¹⁷ Försvarshögskolan har tidigare haft ett anslagsvillkor i regleringsbrevet om att Anna-Lindh-biblioteket ska finansieras av utbildningsanslaget från utbildningsdepartementet.

2.3.3 Öppen nätbaserad utbildning

Försvarshögskolan erbjuder två öppna nätbaserade utbildningar; Grundläggande webbkurs i totalförsvarsjuridik som är helt öppen, och den Grundläggande säkerhetsskyddsutbildningen som är tillgänglig för aktörer inom totalförsvaret. Under 2024 har 1 833 (2 153) personer tagit del av den grundläggande webbkursen i totalförsvarsjuridik och 40 000 (35 000) personer har deltagit i den grundläggande säkerhetsskyddsutbildningen. Sedan den grundläggande säkerhetsskyddsutbildningen lanserades har totalt 140 000 personer tagit del av den.

2.3.4 Partnerskap för fred

Försvarshögskolan representerar Sverige inom Partnership for Peace Consortium, PfPC. Sedan november 2023 bedriver Försvarshögskolan i samverkan med National Defence University of Ukraine (NDUU) ett kapacitetstödande projekt, Strategic Leadership in Global Societal Security Programme for Ukraine. Utbildningen är poänggivande och förväntas bli Nato-certifierad. Projektet beräknas avslutas 2026. Målsättningen är att NDUU därefter självständigt ska kunna bedriva utbildningen.

2.3.5 Utveckling av uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd

Försvarshögskolan tilldelades 7 miljoner kronor av regeringen år 2024, för att utveckla uppdragsutbildning inom säkerhetsskyddsområdet. Detta resulterade i förutsättningar att utveckla en utbildningsmiljö som kan stödja säkerhetsskyddsområdet och därmed långsiktigt stärka samhällets säkerhet och beredskap. Under året har en rad aktiviteter genomförts inom ramen för det tilldelade anslaget, ny personal har anställts för utveckling och genomförande av utbildningar, flertalet nya utbildningar har utvecklats, bland annat inom säkerhetsskyddsanalys, informationssäkerhet, säkerhetsskyddsutbildning (webbaserad version) samt handledarutbildning. Försvarshögskolan har under året även arrangerat mötesplatser och samverkansformer inom säkerhetsskydd.

2.4 Avgiftsfinansierad utbildning

Intäkter för avgiftsfinansierad utbildning ökade med 25,3 mnkr, varav 18,9 mnkr avser huvudbeställningen från Försvarsmakten. Uppdragsutbildning sker på beställning från ett stort antal myndigheter och organisationer. De största uppdragsgivarna är Försvarsmakten och MSB som stod för 76 (76) procent respektive 6 (5) procent av avgiftsintäkterna inom utbildning.

2.4.1 Deltagare, prestationer och kostnader för poänggivande uppdragsutbildning

De genomförda uppdragsutbildningarnas karaktär, omfattning och kostnad beror av vilka beställningar som Försvarshögskolan erhållit under året. Som framgår av tabell 6 har antalet helårsstudenter och helårsprestationer ökat något från föregående år. Bland kursdeltagarna finns det en överrepresentation av män, där den främsta anledningen är att en majoritet av de anställda på Försvarsmakten, som är den dominerande uppdragsgivaren, är män. Kostnaderna för verksamheten har ökat med 13 procent, vilket kan härledas till Högre officersprogrammet som ökat med 19 procent. Övriga uppdragsutbildningar har minskat något i kostnader.

Tabell 6 Prestationer och kostnader poänggivande uppdragsutbildning

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Prestationer									
Antal HST	377	14%	86%	369	13%	87%	366	12%	88%
Antal HPR	370	13%	87%	352	13%	87%	322	11%	89%
Kostnad (tkr)*									
Kostnad totalt	217 140			191 395			170 673		
varav HOP	188 448			159 001			144 237		
varav övriga uppdragsutbildningar	28 692			32 394			26 437		

* Kostnaden redovisas från och med 2022 som utfall inklusive differensjustering, dessförinnan är kostnaden exklusive differensjustering.

2.4.2 Högre officersprogram

Försvarshögskolans största poänggivande uppdragsutbildning är Högre officersprogrammet som beställs av Försvarsmakten och är en professionsutbildning på avancerad nivå. Antalet nya programdeltagare var under 2024 163 jämfört med 159 året innan och den ökade studentvolymen har bidragit till de ökade kostnaderna för personalkostnader, resor, övningar. Andra bidragande förklaringar är högskolans generellt ökade kostnadsnivåer för bland annat lokaler och sociala avgifter.

Under 2024 har Högre officersprogrammet genomförts i enlighet med utbildningens mål, utan väsentliga avvikelser i genomförandet. Högre officersprogrammet har under året genomfört planerade samövningar med viktiga strategiska partners, såsom USA och Finland. En reviderad programdesign i militära studier implementerades hösten 2024, med ett än tydligare fokus på gemensamma operationer i Nato-kontexten. Anpassning och implementering av Nato och AI är centrala element i det långsiktiga utvecklingsarbetet.

2.4.3 Övrig poänggivande uppdragsutbildning

På Försvarsmaktens uppdrag har Försvarshögskolan genomfört även andra poänggivande uppdragsutbildningar under året, bland annat Development and acquisition of military systems, Operativ logistik, Strategisk logistik, Grundkurs Informationsmiljön och Översikt kurs nationella underrättelsesystemet. Försvarshögskolan har även genomfört den årligen återkommande Taktisk stabskurs som riktas mot reservofficerare och vissa yrkesofficerare.

2.4.4 Beställd utbildning

Beställd utbildning har under genomförts i form av delkurs i Riskperception och riskkommunikation (7,5 högskolepoäng) som Försvarshögskolan ansvarar för inom ramen för masterprogrammet Riskhantering i samhället vid Karlstad universitet, samt kursen Att leda i kris (7,5 högskolepoäng) som ges i samarbete med Mittuniversitetet på uppdrag av Skolverket.

2.4.5 Ej poänggivande uppdragsutbildning

Uppdragsutbildning vid Försvarshögskolan som inte är poänggivande ges till en stor mängd uppdragsgivare och syftar till att stödja myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och andra organisationer i deras behov av kompetensutveckling totalförsvaret, säkerhet, krisberedskap och ledarskap. De utbildningar som hade flest deltagare under år 2024 var Totalförsvarsutbildning och säkerhetsskyddsutbildning på grundnivå samt uppdragsutbildningar i ledarskap, bland annat Utvecklande ledarskap, Indirekt ledarskap, Ledarskap och självkännedom samt Utveckling av grupp och ledare.

2.4.6 Utbildningsstöd till Försvarsmakten

Samövningen TEJO 24-Training Event Joint Operations, anordnades av Försvarshögskolan i samarbete med the Finnish National Defence University, och genomfördes under våren. Det är en samövning för officerare vid Högre officersprogrammet vid Försvarshögskolan och deras finska motsvarigheter. Även stabsövningen Combined Joint European Exercis 2024 (CJEX24) har genomförts vilket är ett utbyte av studenter och ledningspersonal mellan försvarshögskolorna och akademierna i Belgien, Irland, Nederländerna, Portugal och Sverige.

Därutöver har Försvarshögskolan bland annat lämnat stöd åt Försvarsmakten avseende doktrinutveckling, undersökningar för utvecklad rekrytering samt riktad språkutbildning.

2.5 Bedömningar och prioriteringar om utbildningsutbud

Försvarshögskolan är ett litet lärosäte med en stor uppgift att kompetensförsörja totalförsvaret och det bredare säkerhetssystemet med främst officerare, men också civila ledare, handläggare och analytiker. Efterfrågan på Försvarshögskolans utbildningar är stor och prioriteringar krävs för att hålla kvaliteten i snabb tillväxt.

Försvarshögskolans utbildningsstrategi säger att lärosätets utbildningar ska vara eftertraktade av såväl studenter som Försvarsmakten och övriga arbetsmarknaden. Fokus för verksamheten ska ligga på professionsinriktad utbildning och livslångt lärande som utvecklas i samverkan med den omgivande försvars- och säkerhetssektorn. Ett viktigt medel i lärosätets strävan efter högsta kvalitet och relevans i utbildningen är ökad internationalisering. Försvarshögskolans utgår från denna strategi för att årligen inrikta utbildningsutbudet genom både regler och en modell för fördelning av anslag till utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Officersprogrammet utgör den största delen av Försvarshögskolans anslagsfinansierade utbildning och är också den främst prioriterade utbildningen. Försvarshögskolans utbildningar ska inte vara gränssättande för Försvarsmaktens tillväxt, utan högskolan ska utbilda så många studenter som Försvarsmakten efterfrågar i det samråd om officersutbildningens dimensionering mellan Försvarshögskolan och Försvarsmakten som regleringsbrevet kräver. Samrådet omfattar inte bara en dialog om antalet studenter som ska antas till Officersprogrammet, utan även om antalet deltagare i uppdragsutbildning på den Särskilda officersutbildningen, samt inom den högre militära utbildningen som Försvarsmakten beställer av Försvarshögskolan.

Högre officersprogrammet är den största poänggivande uppdragsutbildningen vid Försvarshögskolan: Den är också prioriterad, då den är avgörande för kompetensutvecklingen av seniora officerare inom Försvarsmakten och dessutom reglerad i Försvarshögskolans regleringsbrev. Inom utbildningen prioriteras nu en ökad internationalisering och anpassning till Nato-medlemskapet, för att möta det ökade behovet av officerare för internationella staber.

Försvarshögskolan är främst en plats för specialisering mot försvars- och säkerhetssektorn och inte ett breddutbildningslärosäte. För de civila utbildningarna har högskolan dels en inriktning mot utbildning på avancerad nivå, dels en inriktning mot starka program som kan attrahera de allra främsta studenterna för att kompetensförsörja sektorn.

På grundnivån är kandidatprogrammet i statsvetenskap med inriktning mot krishantering och säkerhet bland de mest sökta i Sverige av statsvetenskapliga program. Studenterna är eftertraktade på arbetsmarknaden och arbetar också i stor utsträckning i säkerhetssektorn efter examen. Det militärhistoriska kandidatprogrammet - Krig, kultur och samhälle - har ett av de högsta söktrycken bland historieutbildningar i landet. Denna trend består på båda programmen då antalet sökande i första hand ökade ytterligare 2024.

På avancerad nivå har Försvarshögskolan sammanlagt sex program varav fyra är internationella program som ges på engelska. Det statsvetenskapliga masterprogrammet i Politik, säkerhet och kris, är det program som har flest sökande i första hand utav Försvarshögskolans program, med 432 förstahandssökande på 35 platser. Det militärhistoriska masterprogrammet - Krig, kultur och samhälle som ges på svenska har ett, för historieutbildningar, mycket högt söktryck. Antalet förstahandssökande för år 2024 uppvisar en ökning. Under 2024 initierades även ett arbete med att skapa en termin för utbytesstudenter inom programmets ram. Även masterprogrammen i ledarskap och ledning samt krig och försvar har visat sig ha fortsatt högt söktryck.

Begränsande för Försvarshögskolans utbildningsvolym är nuvarande anslagstilldelning från utbildningsdepartementet. Utöver det efterfrågade programmen bedömer högskolan att det finns ett stort behov av att skapa ett kursutbud för livslångt lärande och kompetensutveckling inom försvars- och säkerhetssektorn.

Försvarshögskolan har byggt upp ett utbildningsutbud med fokus på program och undervisning på plats. För att utveckla utbildningsutbudet mot livslångt lärande har högskolan öronmärkt anslagsmedel för kurser som riktas mot yrkesverksamma och som kan läsas på deltid och/eller distans. Försvarshögskolan har också tillgängliggjort vissa programkurser för att kunna läsas som fristående kurser. Inom ramen för nuvarande anslag finns dock begränsade möjligheter att prioritera tillväxt inom livslångt lärande annat än i mycket begränsad omfattning.

Försvarshögskolan erbjuder också ett brett utbud av efterfrågade icke-poänggivande uppdragsutbildningar som riktar sig till myndigheter, kommuner, regioner, näringsliv och andra organisationer i samhället.

Högskolans prioriteringar i utbildningsutbud görs i nära samverkan med det omgivande samhället - inte minst genom dialoger med Försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Dessa myndigheter har även möjlighet till insyn och påverkan i Försvarshögskolans verksamhet genom representation i styrelsen, i Forsknings- och utbildningsnämnden, samt i vissa program- och ämnesråd. Eventuella framtida anslagsökningar kommer att användas för ytterligare förstärkning av professionsinriktad utbildning inom livslångt lärande för totalförsvarets behov.

2.6 Internationalisering i utbildningen

Söktrycket till de engelskspråkiga programmen på avancerad nivå vid Försvarshögskolan ökade 2024. Även antalet internationella studenter på dessa program ökade och omfattar nu cirka 24 procent av studenterna, vilket är nära den andel runt 30 procent som Försvarshögskolan eftersträvar för att nå en högkvalitativ internationell studentgrupp som ändå fokuserar på att kompetensförsörja det svenska totalförsvaret.

För att ytterligare öka antalet och kvalitén på internationella studenter har Försvarshögskolan samarbete med olika aktörer som bland annat Svenska institutet, Keystone Academics och Stockholms Akademiska Forum.

Försvarshögskolan ingår i Svenska institutets lärosäteskatalog/programdatabas för stipendier, i syfte att marknadsföra masterprogram med internationell profil och rekrytera studenter från andra länder.

Under året har Försvarshögskolan tecknat nya studentmobilitetsavtal bland annat med University of the Highlands and the Islands i Storbritannien samt University of Potsdam i Tyskland. Därutöver har Erasmusavtal med Military University of Technology i Polen tecknats, till en början för lärar- och personalmobilitet.

Inom ramen för Erasmus+ samarbetar Officersprogrammet nu med ett tiotal utländska lärosäten som genomför officersutbildning på grundnivå. Under 2024 har samarbete om utbyte med samtliga baltiska länder upprättats. Försvarshögskolans övriga internationella samarbeten inom bland annat EMILYO (Military Erasmus) och NORDEFECO (Nordic Defence Cooperation) syftar till att utveckla såväl utbildningskvalitén som studentmobiliteten mellan de europeiska respektive nordiska militära lärosätena.

Under 2024 har ett förslag till organisation för ett internationellt kontor vid Försvarshögskolan tagits fram. Syftet är att bättre stödja Försvarshögskolans ambitionshöjning inom internationalisering.

2.6.1 Studentmobilitet

Försvarshögskolan deltar i utbytesprogrammet Erasmus+ och via programmet kan högskolans studenter studera eller praktisera utomlands. Sedan maj 2024 deltar Försvarshögskolan även i Minor Field Studies programmet där SIDA finansierar fältstudier i utvecklingsländer. Studentmobilitet för studier och praktik har ökat från 67 personer under 2023 till 71 personer under 2024. Av dessa var 50 studenter utresande, varav 17 från Officersprogrammet och 21 studenter var inresande varav 2 till Officersprogrammet.

Med ett nytt avtal om studentbostäder (Campus Star Spånga) för inresande utbytesstudenter och internationella studenter, är förhoppningen att detta ska bidra till att utöka studentmobiliteten till Försvarshögskolan. Ett annat viktigt initiativ är att öka antalet kurser på grundnivå som ges på engelska.

Inom ramen för den avgiftsfinansierade högre militära utbildningen har 9 (8) varit internationella deltagare under 2024, därtill studerade 13 (8) av de svenska deltagarna utomlands. Då den högre militära utbildningen är en uppdragsutbildning som Försvarsmakten beställer är det Försvarsmakten som beslutar om utbyten av svenska och utländska deltagare.

2.6.2 Studieavgifter för tredjelandsstudenter

Antalet sökande från avgiftsskyldiga länder är relativt högt, dock är det få studenter som startar utbildningen. Detta beror bland annat på att studenten är obehörig, avböjer platsen (beviljas ej stipendium) eller långa väntetider på

visum från Migrationsverket. Försvarshögskolan samarbete med Svenska Institutet kring stipendier för tredjelandsstudenter. Höstterminen 2024 antogs tre studenter med stipendium från Svenska institutet.

Inför höstterminen 2024 antogs femton avgiftsskyldiga studenter, varav tretton till masterprogrammen och två till fristående kurser. Åtta av de antagna till masterprogrammen lämnade återbud före terminsstart, där finansiering angavs som störst hinder, men även att få visum i tid. Av de fem kvarvarande avgiftsskyldiga studenterna på masterprogrammen går fyra utbildningen stipendiefinansierat.

Totalt hade högskolan sju studieavgiftsskyldiga helårsstudenter under 2024. Det begränsade antalet innebär att dess inverkan på utbildningsverksamheten är liten. Dock är antagnings- och bedömningsprocessen resurskrävande.

2.6.3 Upplåtande av bostadslägenhet

Försvarshögskolan har upplåtit tjugotre bostäder i enlighet med förordning (2022:1515) om möjlighet för universitet och högskolor att tillhandahålla bostäder. Tre av dessa bostäder har genom ett blockhyresavtal mellan Försvarshögskolan och Stiftelsen Stockholms Studentbostäder¹⁸, hyrts ut av Försvarshögskolan till utländska studenter inom utbytesprogram med andra länder. 2024 tecknades ett nytt avtal med Campus Star Spånga¹⁹ om 20 bostäder att förhyra till gruppen inresande utbytesstudenter och internationella studenter vid lärosätet. Kostnaderna för upplåtande av bostäder uppgår till 189 000 kronor och förväntas öka till ca 350 000 kronor 2025.

2.7 Studentinflytande

Ett starkt studentinflytande är av stor betydelse för Försvarshögskolan, då studenters inflytande över sin utbildning och sin studiesituation bidrar till att skapa en utbildning som är attraktiv och håller hög kvalitet. Försvarshögskolan har två samarbetskärer; Försvarshögskolans studentkår samt Militär- och Försvarshögskolans kadettkår. Försvarshögskolans studentkårer har rätt till representation i alla beslutande och beredande organ med ansvar för kvalitet. Kåreerna ansvarar själva för fördelningen av platser.

Försvarshögskolans studentkårer har, i enlighet med riksdagsbeslut om tillförande av direkta medel till studentkårer vid kårobligatoriets upphörande, tilldelats 167 (167) tkr. Vidare har studentkårerna fått 170 (150²⁰) tkr för att genomföra studiebevakning och studentinflytande, delta vid introduktionsdagar samt utveckla samarbetsverksamhet och samverka mellan olika studentgrupper. Tilldelningen av medel har inte minskat jämfört med tidigare år. Försvarshögskolan stöttar kåreerna även genom att tillhandahålla lokaler.

2.8 Studenthälsa

Försvarshögskolan har ett samarbete med studenthälsan i Stockholm (Stockholms universitet) som erbjuder förebyggande hälsovård för studenter vid Försvarshögskolan och kostnadsfria besök för studenter och därmed utgör ett komplement till övrig vård inom regionen. Studenthälsans mål är att ge studenten stöd och därigenom förbättra studentens psykiska hälsa och förutsättningar att genomföra studier.

Senaste året har antalet studenter från Försvarshögskolan som sökt sig till studenthälsans mottagning ökat något, vilket kan bero på ökad information. Studenthälsan deltog hösten 2024 vid ett informationstillfälle för studenter på Försvarshögskolan där de presentera det stöd de erbjuder. Under våren 2024 lanserades en nationell hemsida studenthalsa.se med allmän information till alla studenter vid lärosäten i Sverige.

2.9 Disciplinärenden

Antalet disciplinärenden har minskat vid Försvarshögskolan. Detta är i linje med vad som skett generellt inom högskolesektorn jämfört med den puckel som uppstod under pandemiåren 2021–2022, och den sänkning som skett sedan AI/ChatGTP lanserades och vilseledningen av studieprestationer fått en mer svåridentifierad karaktär. År 2024

¹⁸ Beläggningsgraden har varit 94 procent 2024.

¹⁹ Beläggningsgraden har varit 95 procent 2024, från augusti till och med december 2024.

²⁰ Siffran är justerad jämfört med årsredovisning 2023 enligt faktiska beslut (Ö 904/2022).

utfärdades sju påföljder inom Försvårshögskolan, vilket kan jämföras med femton påföljder 2023. Den huvudsakliga orsaken var försök till vilseledande av studieprestation men även kategorin ordningsstörning och kategorin trakasserier/sexuella trakasserier förekom. Vårt att notera är att ett antal ärenden anmäldes vid utgången av 2024 som fick sina avgörande i januari 2025. Dessa ärenden ingår inte i 2024 års statistik då påföljderna beslutas 2025. Inga ärenden relaterat till AI inkom 2024.

Försvårshögskolan har tagit fram ett förtydligande gällande plagiat, självplagiat, otillåtet samarbete och otillåtna hjälpmedel som faller under vilseledande av studieprestation. Denna vägledning har publicerats under Studentportalen på Försvårshögskolans webbplats samt spridits till samtliga ämnen för förfogande att ladda upp på kurssidor för att öka förtydligandets synlighet.

2.10 Arbete för breddat deltagande

Försvårshögskolan lämnade in en rapport till UKÄ där hittills vidtagna åtgärder efter UKÄ:s tillsyn 2021 presenterats. I ett led att stävja snedrekryteringen till lärosätet, har arbetet främst fokuserat på att öka kännedomen om studentpopulationen för att identifiera underrepresenterade grupper. Framgent kommer nyckeltal och mer konkreta målsättningar att användas, i enlighet med UKÄ:s rekommendationer. I åtgärdslista med aktiviteter som ska genomföras under 2025 i handlingsplan för lika villkor ingår att ta fram en strategi för breddad rekrytering och breddat deltagande. Försvårshögskolan har utvecklat sitt systematiska arbete i enlighet med UKÄ:s rekommendation och hade vid utgången 2024 en ny plan för lika villkor med avhängig handlingsplan.

För att motverka könsbundna studieval arbetar Försvårshögskolan kontinuerligt i marknadsföring och informationsmaterial med att lyfta exempel på studenter av underrepresenterat kön på respektive program.

Vid såväl Officersprogrammet som vid den högre militära utbildningen är kvinnor underrepresenterade. Då antagning till Officersprogrammet förutsätter militär grundutbildning utgör antalet kvinnor som gjort värnplikt eller grundläggande militär utbildning, med efterföljande förberedande officerskurs, en begränsning i möjligheten att öka andelen kvinnliga studenter. Samverkan i frågan har skett med Försvårsmakten samt Plikt- och prövningsverket inför rekryteringen till Officersprogrammet. Återaktiveringen av den könsneutrala skyldigheten att genomgå mönstring sedan den 1 januari 2018 och fullgöra grundutbildning med värnplikt kan förklara att fler kvinnor nu söker till Officersprogrammet.

Deltagare till uppdragsutbildningar utses av arbetsgivaren. Försvårshögskolan har därmed mycket begränsade möjligheter att påverka könsfördelningen till dessa utbildningar. På sikt kan man möjligen se att ett ökat breddat deltagande på Officersprogrammet borde påverka rekryteringsbasen för uppdragsutbildning som kräver officersexamen.

2.11 Finansiering av utbildning

Anslagsintäkterna för utbildning har ökat med 52,8 mnkr jämfört med föregående år. Huvuddelen av det kan hänföras till anslaget från försvarsdepartementet för genomförande av Officersprogrammet med m, där högskolan under året nyttjat resterande anslagssparande och i princip hela anslagskrediten. Avgiftsintäkterna inom utbildning har ökat med 25,3 mnkr. Kostnaden för genomförandet av utbildningen har ökat, dels relaterat till de växande utbildningsvolymerna, dels till generella kostnadshöjningar för högskolan.

Verksamhetsområdet har haft ett underskott under året, vilket främst kan härledas till uppdragsutbildningen som hade ett underskott med 24 mnkr, varav beställningen från Försvarsmakten, hade ett underskott på cirka 19 mnkr. Därutöver har myndighetskapital från anslaget från utbildningsdepartementet nyttjats.

Tabell 7 Resultaträkning utbildning på grund och avancerad nivå

	2024	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Anslag	317 185	264 417	243 299
Avgifter	322 066	296 788	300 471
Bidrag	963	719	1 087
Finansiella intäkter	2 014	2 693	660
Summa	642 228	564 618	545 517
Verksamhetens kostnader			
Personal	-382 933	-329 144	-315 063
Lokaler	-80 158	-70 706	-64 880
Övrigt	-210 241	-178 160	-153 136
Finansiella kostnader	-1 322	-1 208	-286
Summa	-674 654	-579 218	-533 364
Verksamhetsutfall	-32 426	-14 600	12 153
Årets kapitalförändring	-32 426	-14 600	12 153

*Belopp i tkr, avrundningsdifferenser kan förekomma.

3 FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING

Försvärshögskolan har fokuserat på att rekrytera fler forskare, såväl nationellt som internationellt, för att möta det snabbt växande behovet av ny kunskap och forskningsanknuten utbildning. För att utveckla starka forskningsmiljöer inom högskolans unika nisch fortsätter Försvärshögskolan att utveckla forskarutbildningsprogram. Under 2024 inrättades ett doktorandprogram i ledarskap och ledning, som därmed blir högskolans fjärde doktorandprogram. Totalt hade högskolan under året 55 aktiva doktorander.

2024 ökade antalet refereegranskade publikationer med 17 procent från föregående år. Högskolan har också tagit initiativ för att stärka tillämpad forskning, däribland en internationell forskarskola för officerare, ett centrum för krigsspel samt en satsning på ett nytt institut för krigföring.

3.1 Indikatorer för forskning

Tre av högskolans indikatorer för forskning har en positiv utveckling och ligger inom målvärdet för indikatorn. Andelen refereegranskade vetenskapliga publikationer ligger fortsatt över målvärdet, samtidigt som totala volymen forskningspublikationer ökat. Även andelen bidrag har ökat. Forskningskompetensen har stärkts med fler disputerade medarbetare och fler doktorander, där indikatorn för antalet kvinnor bland doktoranderna fortsatt ligger inom målvärdet. Dessa indikatorer, tillsammans med det ökade antalet forskningspubliceringar indikerar ökad forskningsvolym och förstärkta forskningsmiljöer.

Andelen internationella sampublicationer har dock minskat och ligger under målvärdet. Det kan förklaras med en naturlig variation mellan åren, men indikerar ändå att högskolan behöver fortsätta med sina ansträngningar att öka det internationella forskningssamarbetet.

Arbetet med att främja tillgängliggörande av forskningsdata har fortsatt, men andelen open access-publikationer har trots det minskat mot föregående år och understiger därmed fortfarande målvärdet för 2025, även om det totala antalet ökat marginellt.

Tabell 8 Indikatorer för forskning och forskarutbildning

Strategiskt mål för forskning och forskarutbildning		Försvärshögskolan är en nationellt och internationellt ledande forskningsmiljö med stor forskningsproduktion av högsta kvalitet och relevans inom området försvar, krishantering och säkerhet. Forskningen ger ny kunskap till försvars- och säkerhetssektorn och till vetenskapssamhället samt bidrar till Försvärshögskolans utbildnings forskningsanknytning.							
Indikator	Aspekt av målet som indikatorn mäter	Målvärde 2025	Trend	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Andel internationella sampublicationer (med externa parter)	Forskningsmiljö, och forskningsproduktion	>20%		15%	23%	19%	10%	19%	12%
Andel doktorander som är kvinnor	Kvalitet	40-60%		51%	52%	41%	27%	N/A	N/A
Andel refereegranskade vetenskapliga publikationer	Kvalitet	>75%		78%	78%	66%	65%	67%	64%
Andel forskningsmedel erhållna i konkurrens (bidrag)	Kvalitet	>20%		11%	9%	12%	16%	13%	11%
Andel refereegranskade vetenskapliga publikationer som publicerats öppet tillgängliga (open access)	Kunskap till försvars- och säkerhetssektorn	>89%		60%	67%	68%	64%	59%	50%

Sammanfattningsvis bedöms högskolans mål för forskning att kunna uppfyllas till 2025.

3.2 Publikationer

Det totala antalet publikationer har ökat 2024. I tabell 8 noteras att Försvärshögskolans forskningspublikationer ökat från 198 år 2023 till 227 år 2024 vilket innebär en ökning på 15 procent. Antalet refereegranskade publikationer har samtidigt ökat med 17 procent under 2024 jämfört med föregående år - från 151 till 176. I jämförelse med 2022 kan det också konstateras att detta är en tydlig uppåtgående trend. Detta är mycket positivt, speciellt med tanke på det

stora trycket på utbildning vid Försvarshögskolan, samt de eftersläpningar som av erfarenhet finns i systemet på grund av att alla publikationer inte har registrerats vid tryckningen av årsredovisningen. Andelen refereegranskade publikationer av totala andelen publikationer är oförändrad.

Tabell 9 Antal forskningspublikationer²¹ (exklusive sekretessbelagd forskning)

	2024		2023		2022	
	Totalt	Varav refereegranskade	Totalt	Varav refereegranskade	Totalt	Varav refereegranskade
Artikel i tidskrift	115	106	97	88	96	89
Artikel, forskningsöversikt	2	2	4	4	1	1
Artikel, recension	4	0	5	0	8	0
Bok	7	5	8	5	12	8
Kapitel i bok, del av antologi	62	43	49	39	26	16
Samlingsverk/antologi	7	4	6	5	7	3
Rapport	12	3	12	2	20	3
Konferensbidrag (publicerat paper)	15	13	10	8	4	3
Redaktörskap (proceedings)	0	0	0	0	1	1
Doktorsavhandling	3	0	2	0	0	0
Licentiatavhandling	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	5	0	4	0
Totalsumma	227	176	198	151	179	124

En mer specifik läsning av tabellen visar att ökningen av refereegranskade publikationer främst avser artiklar i tidskrifter som ökat med 20 procent. Betydande ökningarna finns även för bokkapitel som ökat med 10 procent.

Ökningen kan både ses som resultat av utökade forskningsmedel som möjliggjort en utökning av forskningskompetensen vid lärosätet genom rekrytering, särskilt genom strategiska satsningar på specifika områden. Ytterligare en förklaring kan vara att kommunikationen kring förväntad forskningsproduktion har blivit tydligare i rektors kvalitetsdialoger med ämnena.

3.2.1 Kostnader för forskningsprestationer

Ett viktigt mått på Försvarshögskolans effektivitet är kostnad per refereegranskad publikation. 2024 är kostnaden per refereegranskad publikation 1 160 tkr, vilket är en minskning jämfört med både 2023 (1 177 tkr) och från 2022 (1 191 tkr). Forskningsproduktionen har således ökat mer än kostnaderna för forskning. Givet den normala efterregistreringen av refereegranskade publikationer, så kommer snittkostnaden troligen att minska ytterligare.

3.2.2 Öppen vetenskap

Försvarshögskolan har fortsatt arbetet med att operationalisera de beslut som togs kring policy för vetenskaplig publicering och regler för forskningsdata 2023. Trots ansträngningar har andelen refereegranskade publikationer som publicerats öppet minskat från 67 till 60 procent. Samtidigt har antalet refereegranskade publikationer ökat varför det faktiska antalet har ökat något.

För att finansiera öppen tillgång till publikationer utanför lärosätets publikationsavtal (Ö 701/2023) har Försvarshögskolan avsatt 500 000 kronor. Syftet har varit att möjliggöra för lärosätets forskare att följa de nationella riktlinjer som finns på området samt följa den egna policy för vetenskaplig publicering. Detta har möjliggjort att publikationstyper som monografier, antologier och enskilda bokkapitel har publicerats öppet och tillgängligt. På så vis har stödet till öppen publicering breddats då dessa publikationstyper sällan ges ekonomiskt stöd.

²¹ Redovisningen av antal publikationer för tidigare år kan skilja sig jämfört med antalet som redovisas i föregående årsredovisningar på grund av eftersläpningar i registreringen av publikationerna.

Vad gäller öppna data har den stödenhet som formerades för hantering av forskningsdata informerat om sin verksamhet och det stöd de erbjuder för samtliga institutioner. Det har tagits fram en webbplats med anvisningar och stöd samt hållits utbildningsinsatser i form av webinarier och doktorandträffar med fokus på datahantering.

3.3 Forskningskompetens

Den strategiska och långsiktiga kompetensförsörjningen är fortfarande en utmaning för att lärosätet ska klara att växa med kvalitet och i takt med nya och växande verksamhetsuppdrag. Det är dock helt avgörande för att klara den växande uppdragsforskningen samt för att höja produktiviteten i forskningen. Både att rekrytera rätt personal och att behålla väsentlig personal är viktiga komponenter i det strategiska arbetet.

Försvarshögskolans forskningskompetens bestod, räknat i årsarbetskrafter, av 18 (14) professorer, 87 (85) lektorer varav 36 (39) var docenter och 10 (14) var biträdande lektorer samt 8 (2) postdoktorer. Ökningen kan förklaras av nyanställningar samt befordringar under året. Ökningen av postdoktorer kan delvis förklaras med den ökade uppdragsforskningen. Under året har två lektorer befordrats till professorer, varav en kvinna och en man. Under året disputerade 5 (3) medarbetare och 2 (3) medarbetare antogs som oavlönade docenter.

Högskolans tillväxt har skett utan att minska andelen disputerade inom kärnverksamheten som är oförändrat på 37 procent även under 2024. Den är lägre jämfört med andra högskolor på grund av att Försvarshögskolan även har lärarkategorin militära lärare där andelen disputerade är låg.

3.4 Anslagsfinansierad forskning

Den anslagsfinansierade forskningen vid Försvarshögskolan syftar såväl till att bidra till svensk krigföringsförmåga som att lämna bidrag till forskningsfronten inom hela området försvar, krishantering och säkerhet, nationellt och internationellt. Den stärker forskningsanknytningen inom Officersprogrammet och Högre officersprogrammet samt vid de civila utbildningarna.

Inom ämnet försvarssystem har forskningen fokuserat på förmågeutveckling, försvarsinnovation och relaterade metoder för styrning av teknik- och förmågeutveckling, vilket berör både det militära och det civila försvaret.

Den krigsvetenskapliga forskningen har exempelvis handlat om rysk krigföring, cybersäkerhet, rebellkrigföring, krig i och mot städer, underrättelse, totalförsvar samt folkligt deltagande i krig. Delar av ämnets anslagsfinansierade forskning har fokuserat på frågor med koppling till Rysslands krig i Ukraina, exempelvis rörande krigföringsförmåga, Natos roll, samt affektiva dimensioner av kriget. Vidare har samarbete skett med externa aktörer, inklusive Carnegie Endowment for International Peace i USA. Workshops har genomförts för att analysera lärdomar från digital mobilisering i samband med kriget i Ukraina.

Exempel på militärhistorisk forskning vid högskolan är bland annat forskning om utvecklingen utav nya militära kårer och om utvecklingen av militära reglementen.

Forskningen inom statsvetenskap har inriktningar mot säkerhetspolitik och krishantering. Exempelvis har en populärvetenskaplig antologi om Nato publicerats under hösten med redaktörskap och kapitelbidrag från ämnet.

Inom operativ juridik och folkrätt har forskningen inbegripit olika frågor kopplade till konstitutionell rätt, till exempel yttrandefrihet och regeringsformens kapitel om krig och krigsfara, totalförsvarsjuridik till exempel polisens status och roll i totalförsvaret, och olika aspekter av krigets lagar, till exempel regelverket för så kallad 'screening' av civila.

Forskningen inom ledarskap och ledning har bland annat omfattat ledning av insatser, ledarskap i kris, samverkan, rekrytering och organisationers attraktionskraft. Vidare har forskning bedrivits kopplat till traumaexponering och etiska och moraliska utmaningar som ledare kan komma att möta samt dess effekter på hälsa, relaterat till Ukrainas militära försvar och inom ramen för en Nato Research Task Group (RTG).

3.4.1 Forskning och analysstöd inom säkerhets- och försvarspolitiska området

I regleringsbrevet från försvarsdepartementet för 2024 tilldelades högst 3,3 (3,3) mnkr för forskning och analysstöd inom säkerhets- och försvarspolitiska området, varav 3,3 (3,3) mnkr har förbrukats. För dessa anslagsmedel har forskning på temat transatlantisk säkerhets- och försvarspolitik, genomförts och avrapporterats till försvarsdepartementet. Forskningen belyser amerikansk försvarsekonomi, relationen mellan USA:s inrikes- och utrikespolitik, Washingtons syn på Folkrepubliken Kina som det dimensionerande hotet samt Sveriges närområdes betydelse för transatlantisk säkerhet.

3.4.2 Forskning inom säkerhetsskydd

Försvarshögskolan har från 2024 tilldelats ett utökat forskningsanslag från utbildningsdepartementet om 4 mnkr för uppbyggnad av en forskningsmiljö inom säkerhetsskydd. Av dessa har 2,6 mnkr förbrukats under året. Medlen har använts för finansiering av två doktorander inom området samt uppstart av ett samarbetsprojekt för forskning inom terrorism. Fortsatt utveckling av forskningen inom detta område sker under 2025 genom utvecklandet av en plattform för underrättelse- och säkerhetsstudier i samarbete med de viktigaste underrättelse- och säkerhetsmyndigheterna.

3.4.3 Delegationen för militärhistorisk forskning

Delegationen för militärhistorisk forskning är ett nationellt forskningsråd med administrativt säte vid Försvarshögskolan. Delegationen har till uppgift att främja och stödja militärhistorisk forskning genom att dela ut stipendier till forskning och forskningsrelaterad verksamhet, samt att främja publicering av vetenskapliga resultat. Delegationen finansieras inom ramen för anslaget från försvarsdepartementet. Under 2024 beviljade och utbetalade delegationen 10 (4) bidrag och 1 (2) stipendium. Den sammanlagda summan för bidragen uppgick till 290 (365) tkr. Totalt uppgick kostnaden för delegationens verksamhet till 531 (550) tkr.

3.5 Avgiftsfinansierad forskning

Av Försvarshögskolans forskning bedrivs till 42 procent på uppdrag av beställare. Försvarsmakten stod för 81 (76) procent av intäkterna från den avgiftsfinansierade forskningen. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap stod för 3 (4) procent av de avgiftsfinansierade forskningsintäkterna.

3.5.1 Uppdragsforskning för försvarssektorn

Försvarsmaktens Forskning och teknikutveckling (FoT) syftar till att bygga långsiktig operativ förmåga i totalförsvaret, samt för att möta såväl kända och identifierade hot som okända händelseutvecklingar. I samband med den ökande försvarsbudgeten ökar även Försvarsmaktens medel för beställning av forskning och utveckling, en ökning som kommer fortgå de närmaste åren. Försvarshögskolans forskning bidrar till hållbar och långsiktig tillgång till kunskap inom området försvar, krishantering och säkerhet. De sammantagna kostnaderna för Försvarshögskolans uppdragsforskning inom FoT-området uppgick under 2024 till 61,9 (49,8) mnkr.

Huvuddelen av Försvarshögskolans FoT-forskning är samlad inom Försvarsmaktens forskningsområden "militära professionen" och "krigsvetenskap". Inom FoT-området militära professionen har olika aspekter av ledarskap och ledning i en förändrad organisatorisk kontext studerats. Inom militära professionen studeras även kompetens och prestation där frågor som kompetensförsörjning, förmågan att behålla personal och professionell praktik inom den militära professionen hanteras.

Forskning inom FoT-området krigsvetenskap bidrar till att utveckla de konceptuella faktorer som tillsammans med de moraliska och fysiska faktorerna skapar krigföringsförmåga. Fokus i detta område ligger även på att skapa kunskaper och identifiera behov direkt kopplade till Försvarsmaktens framtida långsiktiga, strategiska, operativa och taktiska krav och uppgifter. Forskningen berör i nuläget inte minst Nato och kriget i Ukraina.

Försvarshögskolan bedrev även projekt inom ytterligare tio av Försvarsmaktens FoT-områden: operationer i cyberdomänen, försvarsrelaterad medicin, underrättelse och säkerhetstjänst, specialoperationer, logistik, förmågeutveckling, marksystem, program för omvärldsbevakning samt skydd och anläggningsteknik och skydd och verkan i informationsmiljön.

Försvarshögskolans forskning inom FoT har bland annat resulterat i vetenskapliga böcker, artiklar, rapporter och artikelutkast samt konferenser och seminarier. Denna forskning spelar en viktig roll inte bara för att förse Försvarsmakten med forskningsresultat som direkt kan utnyttjas inom organisationen. Forskningen stödjer också forskningsförankringen i undervisningen på Försvarshögskolan inom både officersutbildningar och civila utbildningar.

3.5.2 Analysstöd och utvärderingar för samhällets krisberedskap och totalförsvaret

Under 2024 har Försvarshögskolan gett råd och metodstöd till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap avseende vidareutvecklingen av ramverket *Gemensamma grunder för samverkan och ledning* samt stöd i ett större projekt om trygghetspunkter i kommunerna.

Ett flertal projekt har genomförts på uppdrag av Myndigheten för psykologiskt försvar rörande försvarsvilja och otyllbar informationpåverkan. På uppdrag av Försvarsmakten genomfördes under 2024 studier inom området underrättelse och säkerhet, föreläsningar inom området försvarsvilja (exempelvis under Almedalsveckan) samt stöd till revidering av Försvarsmaktens pedagogiska grunder inom området försvarsvilja. På uppdrag av Länsstyrelsen har föreläsningar inom kriskommunikation genomförts. Övriga större uppdrag kopplade till utveckling av krisberedskap, totalförsvaret, beredskapsjuridik och säkerhetsskydd har genomförts åt bland annat Stockholms stad.

3.6 Bidragsfinansierad forskning

Inbetalade bidrag, exklusive lönebidrag och liknande, har ökat något och uppgick 2024 till totalt 23,1 (20,8) mnkr. Av dessa har Försvarshögskolan använt 22,8 (15,8) mnkr. Balansen mellan anslags-, bidrags- och uppdragsmedel är ojämn och en utmaning för lärosätet är att öka antalet finansieringskällor för forskning. Försvarshögskolan har hanterat detta genom tydliga satsningar så som att etablera ett Grants office och genom riktade strategiska medel, utlysning av så kallade Seed Money, som ska stimulera forskare bland annat genom att ge sammanhängande tid för att skriva bidragsansökningar. Bidragsforskningen vid Försvarshögskolan 2024 har omfattat projekt finansierade av Vetenskapsrådet, Vinnova, Formas, Energimyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Riksbankens jubileumsfond, Wallenbergstiftelserna (WAF), KK-stiftelsen, Österstiftelsen, Svenska Institutet (SI), NordForsk. NATO SPS Programme (Science for Peace and Security Programme), samt Horisont Europa.

3.6.1 Horisont Europa

Försvarshögskolan har en långsiktig strategi för att signifikant öka sitt deltagande inom relevanta delar av Horisont Europa, och har sedan 2022 etablerat ett Grants Office med expertis på ramprogrammet. Kunskapsbyggande insatser vid Försvarshögskolan har fokuserat på information kring Horisont Europa generellt, de specifika relevanta delprogrammen och projektformaten, liksom ansökningsförfarande och utvärdering. Insatserna 2024 har fokuserat på de policyinriktade samarbetsprojekten i pelare 2, i synnerhet utlysningar rörande demokratins framtid inom EU (kluster 2) och Civil säkerhet för samhället (kluster 3). Insatserna har även fokuserat på grundforskningsprogrammen i pelare 1 där viktiga möjligheter inte minst ges till internationell rekrytering av postdocs och mer seniora excellenta forskare genom ERC. Försvarshögskolan har fortsatt sitt samarbete med nätverksplattformen Crowdhelix som kopplar samman sökande och partners intresserade av ramprogrammets utlysningar, där Försvarshögskolan exempelvis har annonserat intresse att ta emot MSCA postdoctoral fellows. Försvarshögskolan beviljades under 2024 sitt första konsortieprojekt inom Horisont Europa (FP9), inom pelare 2, kluster 3 – civil säkerhet för samhället.

3.7 Forskarutbildning

Forskarstuderande är avgörande för kunskapsförsörjningen, både i det akademiska systemet och för Försvarshögskolans avnämare. Efter avslutade forskarstudier kommer disputerade medarbetare att kunna bidra till utvecklingen av lärosätets akademiska miljö och kunskapsåterväxt, till Försvarsmaktens och totalförvarssektorns kompetensförsörjning samt till samhällets kunskapsutveckling i ett vidare perspektiv.

År 2018 fick Försvarshögskolan rätt att utfärda examen på forskarnivå inom området försvar, krishantering och säkerhet. Sedan dess har högskolan antagit doktorander varje år och andelen "egna" doktorander, antagna inom Försvarshögskolans tre forskarutbildningsämnen, krigsvetenskap, statsvetenskap och militärhistoria har varje år ökat. Högskolans styrelse har under 2024 inrättat ytterligare ett forskarutbildningsämne; ledarskap och ledning. Ämnet har haft sin första utlysning av doktorandplatser och de första doktoranderna startade sin utbildning höstterminen 2024. Försvarshögskolan har även gjort strategiska satsningar för att öka antalet doktorander inom flera områden och inom samtliga ämnen. Att antalet doktorander vid Försvarshögskolan ökar är angeläget då en stabil och tillräckligt stor grupp inom doktorandmiljön är en viktig framgångsfaktor för forskarutbildningen.

Tabell 10 Antal doktorander med doktorandanställning

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Totalt antal medarbetare med doktorandanställning	41	51%	49%	29	52%	48%	27	41%	59%
Varav antagna vid FHS inom krigsvetenskap	19	32%	68%	16	31%	69%	14	29%	71%
Varav antagna vid FHS inom statsvetenskap	9	56%	44%	6	67%	33%	7	57%	43%
Varav antagna vid FHS inom militärhistoria	2	50%	50%	0			0		
Varav antagna vid FHS inom ledarskap och ledning	2	100%	0%	0			0		
Varav antagna vid externt lärosäte	9	78%	22%	7	86%	14%	6	50%	50%

Av högskolans sammanlagda 41 (29) doktorander med doktorandanställning är 32 (22) antagna vid Försvarshögskolan (se tabell 10). De övriga nio doktoranderna har sin dagliga verksamhet förlagd till Försvarshögskolan men är via avtal antagna vid andra lärosäten. Här finns ett utländskt lärosäte representerat med Åbo Akademi och bland svenska lärosäten kan nämnas Lunds universitet, Uppsala universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Högskolorna i Skövde och Halmstad. Över tid växer gruppen doktorander antagna vid Försvarshögskolan samtidigt som gruppen antagna vid externa lärosäten minskar. Under nästa år disputerar den sista krigsvetardoktoranden som inte är antagen vid Försvarshögskolan och inom statsvetenskap är alla verksamma doktorander sedan något år tillbaka antagna vid högskolan. Andelen officerare i hela doktorandpopulationen uppnår nu ungefär en tredjedel, men målet är att antalet officerare ska öka ytterligare.

Vid Försvarshögskolans programråd för forskarutbildning möts doktorander, studierektorer och förvaltning för att gemensamt hantera högskoleövergripande administrativa och akademiska frågor samt utvecklingsområden.

3.7.1 Internationell forskarskola

För att möta behovet av internationalisering har Försvarshögskolan initierat den internationella forskarskolan *The Research School for War and Defence*. Forskarskolan ska stärka forskarutbildningen inom områden som är relevanta för Försvarsmakten och vara ett internationellt nätverk för militära officerare med doktorsexamen. Syftet med forskarskolan är också att främja en långsiktig kunskapsutveckling inom Försvarsmakten och att stärka forskningen inom områden som krigföring, militär organisation, militärt ledarskap och försvarsplanering.

3.7.2 Finansiering av forskarutbildning

Fördelning av doktorander per finansieringskälla visas i tabell 11. Att antalet doktorander på anslag från utbildningsdepartementet har ökat kan förklaras med strategiska satsningar inom vissa ämnen och områden. Försvarshögskolan har under 2024 förbrukat 30,8 (23,6) mnkr från anslaget från försvarsdepartementet för finansiering av forskarutbildning. De doktorander som finansieras av anslag från utbildningsdepartementet har

förbrukat 8,0 (3,7) mnkr. Doktoranderna vid Försvarshögskolan har en högre genomsnittlig lönenivå än doktorander vid andra lärosäten eftersom yrkesofficerare går in i doktorandanställning med bibehållen lön, vilket främst får genomslag på förbrukningen av anslaget från försvarsdepartementet.

Tabell 11 Doktorander med doktorandanställning per finansieringskälla

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel	Andel	Totalt	Andel	Andel	Totalt	Andel	Andel
		kvinnor	män		kvinnor	män		kvinnor	män
Anslag Utbildningsdepartementet	17	53%	47%	6	83%	17%	7	71%	29%
Anslag Försvarsdepartementet	22	45%	55%	20	40%	60%	18	28%	72%
Extern finansiering	2	100%	0%	3	67%	33%	2	50%	50%
Totalt antal medarbetare med doktorandanställning	41	51%	49%	29	52%	48%	27	41%	59%

3.8 Finansiering av forskning och forskarutbildning

Omsättningen inom verksamhetsområdet forskning och forskarutbildning har ökat med 19,6 mnkr jämfört med 2023, varav anslagen står för 1,8 mnkr, avgifterna för 11,3 mnkr och bidragen för 6,6 mnkr. Vad gäller avgifterna har beställningen av uppdrag (FoT) från Försvarsmakten ökat med 12,1 mnkr, vilket innebär att övrig uppdragsforskning har minskat. De totala kostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med 26,5 mnkr jämfört med 2023. Årets kapitalförändring inom forskning uppgår till -6,7 mnkr, som härrör från forskningsanslaget från utbildningsdepartementet.

För att inte överskrida anslagskrediten på anslag från försvarsdepartementet, beslutades att flytta 9,3 mnkr i kostnader för anslagsforskning inom anslag 1:7 till forskningsanslaget från utbildningsdepartementet.

Tabell 12. Resultaträkning forskning och forskarutbildning

	2024	2023	2022
Verksamhetens intäkter			
Anslag	90 745	88 939	72 258
Avgifter och andra ersättningar	83 805	72 461	58 871
Bidrag	22 518	15 883	17 909
Finansiella intäkter	494	709	184
Summa	197 562	177 993	149 222
Verksamhetens kostnader			
Personal	-153 740	-128 094	-112 401
Lokaler	-22 526	-21 170	-16 883
Övriga driftkostnader	-27 627	-28 168	-18 341
Finansiella kostnader	-343	-319	-74
Summa	-204 236	-177 751	-147 699
Verksamhetsutfall	-6 674	242	1 523
Årets kapitalförändring	-6 674	242	1 523

*Belopp i tkr, avrundningsdifferenser kan förekomma.

4 SAMVERKAN

Försvarshögskolan har under året dels systematiserat och utvecklat arbetet inom området samverkan genom att etablera ett partnerprogram för företag, myndigheter och civilsamhällesorganisationer, dels etablerat flera nya strategiska samarbeten. Den nationella satsningen Campus totalförsvaret lanserades under hösten, och Försvarshögskolan har även inlett bilaterala och trilaterala samarbeten med lärosäten för att främja forskning och utbildning för totalförsvarets behov. Lärosätets uppdragsutbildningar, seminarieverksamhet och mötesplatser attraherar generellt deltagare som representerar många skilda samhällsområden, vilket leder till kvalificerat kunskaps- och erfarenhetsutbyte.

Universitetskanslersämbetet genomförde under 2024 på uppdrag av regeringen en tematisk utvärdering av lärosätenas samverkan med det omgivande samhället. Försvarshögskolan fick ett i huvudsak gott omdöme, exempelvis om att samverkansmålen är välvägdade, med fokus på ömsesidiga nyttor för både lärosätet och externa aktörer. Bedömargruppen noterade också att lärosätet behöver arbeta aktivt med att hantera målkonflikter, som till exempel medienärvaro och omfattningen av uppdragsforskning, på en övergripande nivå för att skapa goda förutsättningar för samverkan. Högskolans forskare och experter är fortsatt mycket efterfrågade i media för att förklara och kommentera aktuella försvars- och säkerhetspolitiska händelser. Sammanfattningsvis har etableringen av olika typer av samarbeten och samverkan hållit ett högt tempo under 2024, i syfte att främja utvecklingen av det svenska totalförsvaret.

4.1 Indikator

Nedanstående indikator används för uppföljning av högskolans strategiska mål om samverkan.

Tabell 13 Indikator för samverkan och nyttiggörande

Strategiskt mål för samverkan och nyttiggörande		Försvarshögskolan är ett lärosäte med samhällnyttan som grundsyfte. Samverkan genomsyrar alla delar av verksamheten. Vår forskning och utbildning är efterfrågad av relevanta aktörer inom försvars- och säkerhetssektorn. Vi är den självklara samarbetspartnern för offentlig, privat och ideell sektor för kunskapsutveckling och kompetensförsörjning inom försvar, krishantering och säkerhet.							
Indikator	Aspekt av målet som indikatorn mäter	Målvärde 2025	Trend	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Andel intäkter för avgiftsfinansierad utbildning och forskning	Samhällsnytta, samverkan, efterfrågan och kunskapsutveckling	<50%		46%	47%	49%	45%	45%	47%

Det strategiska målet för samverkan och nyttiggörande ligger inom målvärdet. Det är något lägre än föregående år på grund av att högskolans anslagsintäkter ökat. Värdet indikerar fortsatt att lärosätets verksamhet är efterfrågad av det omgivande samhället, samtidigt som högskolan har en tillräcklig bas i anslagsfinansiering. Försvarshögskolan strävar efter en ökad anslagsfinansiering i förhållande till sin uppdragsverksamhet.

4.2 Försvarshögskolan som mötesplats

Under året har Försvarshögskolans partnerprogram inrättats för att systematisera, effektivisera och främja lärosätets roll som mötesplats inom totalförsvaret. Partnerprogrammet utgör samverkansplattform mellan högskolan, näringslivet, myndigheterna och andra civilsamhällesorganisationer inom totalförsvaret respektive det bredare säkerhetsområdet. Partnerprogrammets syfte är att dels gemensamt verka för höjd svensk totalförsvärsförmåga, stärkt svensk krisberedskap och stärkt beredskapskapacitet i näringslivet. Dels ska partnerprogrammet främja ökad kvalitet och relevans i den utbildning och forskning som bedrivs vid lärosätet - gärna genom samproduktion. Hittills har partnerprogrammet samlat 15 viktiga samarbetspartners inom en bra bredd av områden och organisationer.

Försvarshögskolan har under året fortsatt att genomföra både öppna och särskilt riktade seminarier och föreläsningar med teman som exempelvis försvarsinnovation, cybersäkerhet, lärdomar från kriget i Ukraina, Ryssland, det nordiska försvarssamarbetet Nordefco, totalförsvaret och krigets lagar, ledarskap i kris och krig, våldsbejakande extremism och försvarsvilja. Ibland har arrangemangen skett i samarbete med andra organisationer, till exempel Svenskt

näringsliv eller Kungliga krigsvetenskapsakademien. Riktade seminarier har genomfört tillsammans med exempelvis högnivåforum inom cyber och rymd. I samarbete med Nationellt cybersäkerhetscenter har Försvårshögskolan arrangerat en policyorienterad cybersäkerhetstävling Cyber Challenge, med en domarpanel från både näringslivet och det offentliga med erfarenhet inom cybersäkerhet.

Många har under året varit intresserade av att möta olika befattningshavare inom Försvårshögskolan, eller att utnyttja mötesplatsen Försvårshögskolan. Under 2024 ökade antalet externa besökare till högskolan med 31 procent jämför med föregående år och uppgick till drygt 28 900 (22 000).

4.3 Campus totalförsvår

Försvårshögskolan har som litet lärosäte inte möjligheten att kompetensförsörja hela totalförsvåret i rådande tider. Därför har lärosätet var drivande i initiativet Campus totalförsvår som är ett nodbaserat samarbete mellan Sveriges lärosäten i syfte att med gemensamma krafter stärka kompetensförsörjningen, kunskapsutvecklingen och innovationsförmågan inom totalförsvåret. Det är ett initiativ från Försvårshögskolan, Luleå tekniska universitet och Örebro universitet, med finansieringsstöd från KK-stiftelsen från och med sommaren 2024 och med långsiktig statsanslagsfinansiering från och med 2025. Redan under hösten 2024 hade 34 av 38 medlemslärosäten inom Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) meddelat intresse av att delta i initiativet. Under 2024 har Campus totalförsvårs centrala kansli med en föreståndare och koordinatörer etablerats vid Försvårshögskolan för att leda och stödja i samordningen och utvecklingen av initiativet.

Campus totalförsvår ska bland annat samla och synliggöra lärosätenas alla totalförsvårsrelevanta utbildningar i ett gemensamt, lättillgängligt och rikstäckande utbildningsutbud. Vad gäller forskning avses att identifiera särskilt viktiga kunskapsområden med behov av framtida forskning och finansiering. Utveckling ska sedan ske i grupper av lärosäten och i nära samverkan med totalförsvårets aktörer.

4.4 Fördjupat samarbete och samverkan inom utbildning och forskning

Försvårshögskolan har under året ingått ett akademiskt samarbete med Handelshögskolan i Stockholm och Kungliga tekniska högskolan. Samarbetet avser att fokusera på näringslivets roll i totalförsvåret och i detta initiera utbildnings- och forskningssamverkan som möter de utmaningar och behov som Sveriges försvars- och säkerhetsstruktur står inför. Försvårshögskolan har även ingått en överenskommelse med Karlstad universitet om en gemensam regional satsning för att stärka kompetensförsörjningen och kunskapsutveckling inom totalförsvåret i Värmlandsregionen.

En viktig del av Försvårshögskolans samverkan sker i form av uppdragsutbildning och uppdragsforskning åt främst Försvårsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), för vilka överenskommelser finns om den långsiktiga planeringen och grundläggande principer för parternas samverkan. Under året har överenskommelsen med Försvårsmakten förnyats. Uppdragsutbildning och analysstöd bedrivs dock även på uppdrag av många andra organisationer. Under 2024 har Försvårshögskolan ställt ut knappt 2000 fakturor till drygt 570 uppdragsbeställare, utöver Försvårsmakten och MSB. En beställare av uppdragsutbildning kan motsvara flera kursdeltagare.

Lärosätets uppdragsutbildningar bidrar också till att föra samman befattningshavare inom säkerhetssektorn kring samtal och planering för samhällets säkerhet. Ett exempel är Hanaholmen-initiativet där finska och svenska beslutsfattare deltar på plats i Stockholm och Helsingfors.

Genom Försvårshögskolans utbildningsråd för uppdragsutbildning förs dialog om utveckling av uppdragsutbildningar mellan befintliga och framtida uppdragsgivare och Centrum för totalförsvår och samhällets säkerhet (CTSS) vid Försvårshögskolan.

Erfarenhetshantering från och stödet till Ukraina har ökat under 2024 med ett närmare samarbete med näringslivet och i synnerhet med leverantörer av materiel till Ukraina. Samverkan har skett kring att facilitera lärande, arrangera utbildning för ukrainsk militär och konkreta åtgärder för att öka effekten av det svenska stödet. Ett

ledarskapsprogram - Strategic Leadership Course – har utvecklats för ukrainska chefer och ledare i totalförsvaret i samarbete med National Defence University of Ukraine. Det är ett omfattande samverkansprojekt med flera nationella och framför allt internationella aktörer involverade.

Vid internationella övningar som genomförs inom ramen för Högre officersprogrammet ges både studerande och högskolans militära lärare tillfälle för samverkan mellan deltagande länder. Under året har högskolan bland annat deltagit i Combined Joint European Exercis 2024 (CJEX24) vilket är ett utbyte av studerande och ledningspersonal mellan försvarshögskolorna och akademierna i Belgien, Irland, Nederländerna, Portugal och Sverige.

4.5 Försvarshögskolans expertroll

Forskare har under året fortsatt att bidra med sin kompetens genom medverkan i media, samt stöttat media med kunskapsunderlag om utvecklingen av internationella konflikter och dess följdverkningar i Sverige, men även inom beredskapsjuridik, våldsbejakande extremism och terrorhot. En fortsatt stor efterfrågan på lärosätets expertis har varit aktuell i samband med kriget i Ukraina. Sveriges Nato-ansökan och inträde, hybridkrigföring samt konflikten mellan Israel och Hamas har bidragit till att efterfrågan på experter breddades ytterligare. Totalt omnämndes Försvarshögskolan 6 269 gånger i media under 2024. Det är en halvering jämfört med förra året men räckvidden har samtidigt ökat med 4 procent till drygt 1 miljard personer som tagit del av de aktuella medieinslagen. Den insats som Försvarshögskolans forskare gör som experter i media är en viktig del av en bredare folkbildning och bidrar med vetenskapligt underbyggda fakta i ett alltmer splittrat medielandskap.

Försvarshögskolan medverkade även vid Almedalsveckan och Folk och Försvars rikskonferens under 2024. Flera av lärosätets forskare och experter deltog i olika paneler och seminarier och lärosätet arrangerade i Almedalen egna seminarier om lärdomar från kriget i Ukraina, samt om säkerhetsskydd.

Försvarshögskolans samverkan och utåtriktade verksamhet är faktorer som påverkar hur det omgivande samhället uppfattar lärosätet. I den årliga "anseendeundersökningen" som Försvarshögskolan deltar i sedan 2020, ändrades inte anseendet under 2024. Försvarshögskolan tillhör dock fortsatt de tio mest ansedda lärosätena i Sverige och har svårt att som ett relativt litet lärosäte nå ut bredare för att förstärka kännedomen om högskolan.

5 KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Försvarshögskolan ska vara en inkluderande och attraktiv arbetsplats där olika kompetenser och erfarenheter respekteras och omhändertas. I linje med den inriktningen förekommer en rad olika insatser för att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens.

Jämfört med 2023 växte högskolan och antalet årsarbetskrafter ökade med cirka 9 procent varav den största ökningen av årsarbetskrafter återfanns inom kärnkompetens, främst i grupperna doktorander, professorer, postdoktorer och militära lärare. Personalrörligheten var något högre än det statliga genomsnittet, vilket delvis kan förklaras av de militära lärarnas korta anställningar. En positiv utveckling är att sjukskrivning, trots fortsatt hård arbetsbelastning, minskat.

5.1 Rekrytering

För att klara att möta det växande verksamhetsuppdraget har rekrytering varit ett fokusområde under året. Ansträngningarna har resulterat i att medelantalet anställda ökat med 38 personer, från 472 till 510 personer. Anställningsformen professionslektor har införts i anställningsordningen. Under 2024 har även processerna för rekrytering och befordran av sakkunniggranskade läraranställningar tydliggjorts. Ett arbete har även bedrivits med att tydliggöra processer för on- och off-boarding. Som en del av effektiviseringen av rekryteringsprocessen har lärosätet även börjat använda digital referenstagning.

5.2 Kompetensutveckling

Kompetensutveckling av medarbetarna är både ett led i att behålla engagerad och utvecklingsinriktad personal, samt ett led i att kontinuerligt utveckla lärosätets personal i förhållande till omvärlds- och teknikförändringar. Det är också en viktig faktor i utvecklingen av chefer och ledare. Huvuddelen av kompetensutvecklingen inom högskolan planeras lokalt i medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare. Brett riktade utbildningar för chefer har omfattat utbildningstillfällen i lönerevision samt organisatorisk och social arbetsmiljö, där 19 chefer deltog. Fokus var chefens arbetsmiljöansvar, stress och kränkande särbehandling.

Studierektorer har erbjudits utbildning om bland annat regelverk och försök till vilseledande av studieprestation gällande fuskhantering. Examinatorer och kursansvariga har fått utbildning inom disciplinfrågor.

Medarbetare har också erbjudits utbildningstillfällen inom bland annat studieadministrativa system (t.ex. Ladok), samt förvaltningskunskap, ärendehantering och arkivering.

5.3 Personalrörlighet

Fler personer började sin anställning än slutade, vilket överensstämmer med lärosätets mål att rekrytera och behov av att växa. Lärosätets personalrörlighet²² var lägre än året innan med 13,3 (15,2) procent. Jämförande värden för staten var 9,9 (11,8) procent. För högskolan har personalrörligheten bland kvinnor minskat från 18,2 procent 2023 till 15,2 procent 2024. För män har den minskat från 13,1 procent 2023 till 10,9 procent 2024. Personalrörligheten påverkas av att lärosätet har en stor andel officerare med tidsbegränsad anställning.

5.4 Anställda i siffror

Antalet årsarbetskrafter ökade under året med 39 till 454 (415) årsarbetskrafter, varav 37 inom kärnkompetens. Procentuellt ökade kärnkompetensen med elva procent, medan ökningen inom stöd var fem procent. Den största procentuella ökningen fanns inom grupperna postdoktorer, professorer och doktorander, vilket innebär en förstärkt forskningskompetens som möjliggjorts av högskolans tillskott av forskningsanslag de senaste åren. Den största ökningen sett till antal fanns inom gruppen militära lärare vilket främst speglar behov kopplat till

²² Antal personer som har börjat och slutat under året i relation till medelantalet anställda föregående år

Officersprogrammets tillväxt. Övriga grupper inom kärnkompetens ligger på i stort sett samma nivå som föregående år.

Den totala andelen kvinnor har marginellt minskat föregående år. Inom gruppen kärnkompetens står kvinnliga professorer och forskningsassistenter för en ökning, medan andel kvinnliga postdoktorer och doktorander minskat. Inom stödkompetens har andelen kvinnor marginellt ökat jämfört med 2023.

Bland gruppen lektorer återfinns även docenter. Att bli antagen som oavlönad docent är ett led i den akademiska karriärvägen. Under 2024 antogs två docenter, medan totalt antal docenter inom gruppen lektorer under året minskade från 42 till 40.

Tabell 14 Anställda i årsarbetskrafter

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Kärnkompetens – Lärare									
Professor, adj. professor*	18	30%	70%	14	25%	75%	16	16%	84%
Lektor, adj. Lektor	87	44%	56%	85	45%	55%	77	43%	57%
Adjunkt, adj. adjunkt	27	46%	54%	27	46%	54%	32	49%	51%
Militära lärare	92	8%	92%	81	6%	94%	82	4%	96%
Annan undervisande personal	42	42%	58%	40	43%	57%	46	35%	65%
Postdoktorer	8	62%	38%	2	67%	33%			
Doktorandanställning	34	48%	52%	27	52%	48%	27	40%	60%
Forskningsassistent	8	80%	20%	8	67%	33%	7	54%	46%
Totalt	317	35%	65%	285	35%	65%	286	30%	70%
Stödkompetens, teknisk och administrativ personal									
Administrativ personal	101	75%	25%	97	72%	28%	88	70%	30%
Bibliotekspersonal	11	28%	72%	12	47%	53%	14	50%	50%
Teknisk personal	24	37%	63%	21	36%	64%	19	36%	64%
Totalt	137	65%	35%	130	64%	36%	121	63%	37%
Totalt kärnkompetens och stödkompetens	454	43%	57%	415	43%	57%	407	39%	61%
varav ledningskompetens	40	50%	50%	38	51%	49%	38	51%	49%

* Inklusive gästprofessorer, exklusive seniorprofessorer.

5.5 Lika villkorsarbete

Försvarshögskolan arbetar för att främja lika villkor och förebygga diskriminering i all verksamhet för samtliga verksamma vid högskolan. Arbetet utgår från jämställdhetsplanen, handlingsplanen för lika villkor, samt handlägningsordningarna vid misstanke om trakasserier, sexuella trakasserier, repressalier och kränkande särbehandling riktat mot studerande och anställda.

Försvarshögskolan ingår fortsatt i Diskrimineringsombudsmannens nätverk för likabehandlingshandläggare vid högskolor, Nätverk för likabehandlingshandläggare i Stockholmsregionen samt Samverkansrådet för likabehandlingsfrågor inom försvarssektorn. Försvarshögskolan har ordförandeskapet för Samverkansrådet till och med maj 2025.

Nedanstående indikatorer används för uppföljning av området om andel kvinnor i kategorin ledningskompetens. Indikatorn andel kvinnor i kategorin är inom målvärdet för 2025.

Tabell 15 Indikator kvinnor i kategorin ledningskompetens

Strategiskt mål för effektivitet och förutsättningar för kvalitet		Försvarshögskolan sätter kunskapen och lärandet i centrum för att skapa förutsättningar för kvalitetsdriven och effektiv forskning, utbildning och samverkan. Genom tydliga interna processer och arbetssätt är vi ett lärosäte, en arbetsgivare och en myndighet som åtnjuter stort förtroende hos såväl studenter, medarbetare, uppdragsgivare som tillsynsmyndigheter.							
Indikator	Aspekt av målet som indikatorn mäter	Målvärde 2025	Trend	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Andel kvinnor i kategorin ledningskompetens	Förutsättningar för kvalitet	40-60%		50%	51%	51%	40%	39%	39%

5.6 Rekryteringsmål för professorer

Universitet och högskolor ska fortsatt verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. Under 2024 tillsattes en professur inom krigsvetenskap där de två högst rankade sökande var kvinnor. En kvinna tillträdde anställningen och installerades som professor i krigsvetenskap. Under året har två lektorer befordrats till professorer varav en kvinna och en man. Lärosätets andel kvinnor av totalt antal professorer ökade med fem procentenheter i jämförelse med föregående år.

5.7 Sjukfrånvaro och hälsa

Under 2024 uppgick den totala sjukfrånvaron till 2,2 (2,8) procent, vilket är en minskning med 0,6 procentenheter i jämförelse med föregående år. Den totala långtidssjukfrånvaron (en sammanhängande sjukfrånvaro på 60 dagar eller längre), uppgick under 2024 till 70,7 (76,5) procent, är en minskning med 5,8 procentenheter i jämförelse med föregående år.

Den totala sjukfrånvaron är låg i förhållande till den statliga sektorn, där sjukfrånvaron var 3,7 procent under 2023. Den totala sjukfrånvaron och långtidssjukfrånvaron följer ungefär samma mönster som Sveriges universitet och högskolor i övrigt.

Tabell 16 Sjukfrånvaro

	2024			2023			2022		
	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män	Totalt	Andel kvinnor	Andel män
Sjukfrånvaro totalt i förhållande till sammanlagd arbetstid	2,2%	1,3%	0,9%	2,8%	1,5%	1,3%	2,7%	1,2%	1,5%
Sjukfrånvaro, 29 år och yngre	0,8%	0,5%	0,3%	2,0%	1,4%	0,6%	4,0%	3,6%	0,4%
Sjukfrånvaro, 30 år – 49 år	2,8%	2,1%	0,7%	2,9%	1,7%	1,2%	2,8%	1,7%	1,1%
Sjukfrånvaro, 50 år eller äldre	1,9%	0,9%	1,0%	2,7%	1,4%	1,3%	2,6%	68,0%	1,9%
Andel av sjukfrånvaro som utgörs av långtidssjukfrånvaro*	70,7%	42,7%	28,0%	76,5%	40,1%	36,4%	67,4%	23,2%	44,2%

* Andel av total sjukfrånvaro som varat sammanhängande i en period om 60 kalenderdagar eller mer.

Försvarshögskolan arbetar kontinuerligt med friskvård och erbjuder olika typer av träningsaktiviteter och hälsoarbete för medarbetare och studerande. Lärosätet har till exempel bjudit in till hälsovecka för att uppmärksamma nya riktlinjer för fysisk aktivitet, genomfört workshop med fokus på kost samt har en egen friskvårdskör.

6 TVÄRGÅENDE PERSPEKTIV

6.1 Kvalitetsarbete

Utvärderingar av forskning och utbildning genomförs i rullande sexårscykler med hjälp av externa bedömaregrupper som sammanhålls av Forsknings- och utbildningsnämnden (FoUN). Samtliga utvärderade utbildningar under den sexårscykel som avslutades 2024 har erhållit omdömet "tillfredsställande". Därutöver har forskningen utvärderats i fyra av lärosätets ämnen inom denna cykel (år 2021–2026). En ny sexårscykel påbörjas år 2025 för utvärdering av utbildning (år 2025–2031).

Högskoleledningen har fortsatt med de årliga kvalitetsdialogerna för forskning och utbildning med samtliga ämnen, baserat på ämnenas självvärderingar. Vid dessa dialoger analyseras resultaten i forskning och utbildning utifrån bland annat forskningsproduktion i relation till forskningsmedel och genomströmning på kurser och program. Även de militära programmen omfattas av kvalitetsdialoger. Både vid FoUN:s utvärderingar av forskning och utbildning, och vid högskoleledningens dialoger med respektive ämne, identifieras åtgärder för att fortsätta att utveckla kvaliteten i utbildning och forskning. Dessa åtgärder genomförs till största del på ämnesnivå men vissa åtgärder är högskolegemensamma och förs därför in i nästa års verksamhetsplan.

6.2 Lika villkor i utbildning och forskning

Lärosätet har arbetat med en lika villkorspolicy som samlar Försvarshögskolans myndighetsuppdrag inom området. En omarbeting har även genomförts av handlingsplanen för lika villkor, som omfattar högskolans bidrag till uppfyllandet av Sveriges jämställdhetspolitiska mål, samt målen i Sveriges handlingsplan för genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

6.2.1 FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet

Försvarshögskolan återrapporterar årligen, enligt uppdrag i regleringsbrev, lärosätets verksamhet kopplad till den svenska handlingsplanen för FN resolution 1325 till Utrikesdepartementet och Jämställdhetsmyndigheten. Försvarshögskolan ingår också som medlem i Utrikesdepartementets arbetsgrupp för genomförandet av Sveriges handlingsplan för kvinnor, fred och säkerhet, och ska involveras i att omsätta handlingsplanens strategiska inriktning till operativ verksamhet.

Försvarshögskolan arbetar dels med att integrera agendan för kvinnor, fred och säkerhet i alla relevanta utbildningar, dels med att stärka forskningen inom detta område. En forskargrupp har knutits till den Anna Lindh-professur i genus, fred och säkerhet som Försvarshögskolan inrättade 2018. Forskningen inom området har expanderat i takt med att nya forskare med relevanta kompetenser har anställts.

6.2.2 Inkluderande studiemiljö

I samband med höstterminens start genomförs en introduktionsdag för nyantagna studenter. Där ges bland annat information om det stöd som lärosätet erbjuder under studietiden. Även akademisk integritet, inkludering och likabehandling under studietiden, samt hantering av disciplinärenden som exempelvis ovälkommet beteende och fusk tas upp. Det genomfördes även en introduktionsdag för nyantagna doktorander.

Stöd via studie- och språkverkstaden, anordnad av Stockholms universitet, erbjuds i syfte att alla studenter ska ges lika möjligheter att studera, oavsett förutsättningar och bakgrund. Exempel på stöd är handledning i studiestrategier och skrivande, liksom stöd gällande studieteknik, akademiskt skrivande och presentationsteknik. Även stöd till lärare ges i form av rådgivning inför kursstart eller inför uppsatsskrivande. Anna Lindh-biblioteket erbjuder också möjlighet till handledning om att söka, hantera och värdera information. Studenter med funktionsnedsättning erbjuds särskilt stöd av studie- och språkverkstaden. Studenter med en varaktig funktionsnedsättning har därtill möjlighet att få stöd i form av mentorer som hjälper till med att planera och strukturera studierna. Vidare erbjuder Försvarshögskolan campuslicenser med olika typer av stödprogram för samtliga studenter vid lärosätet.

Regelbundna uppföljningar av studenternas prestationer möjliggör för Försvarshögskolan att fånga upp studenter som inte tar några eller få poäng på utbildningen. Dessa erbjuds samtal med studievägledarna om sina studier.

Under hösten 2024 genomfördes en studentenkät på temat diskriminering, inkludering och studiemiljö. Enkätens resultat kommer att resultera i att olika organisationsenheter involveras vid framtagande av aktiviteter för lika villkor i utbildning och forskning enligt ny modell, med målsättningen att förankra lika villkorsarbetet bättre och närmare samtliga berörda enheter.

6.3 Miljö och hållbar utveckling

Försvarshögskolan har som högskola i uppdrag att främja hållbar utveckling och bidra till FN:s globala mål i Agenda 2030. Detta sker främst genom utbildning och forskning, men också genom att arbeta med hållbarhetsfrågor i den egna verksamheten. Försvarshögskolans vision och strategi anger att högskolan ska verka för en hållbar och demokratisk samhällsutveckling, genomförandet av Agenda 2030 och klimatramverket för universitet och högskolor.

Miljöledningssystemet²³, integrerar miljöhänsyn i verksamheten. Miljöhandlingsplanen för 2024 har mål och aktiviteter inom fem områden: avfallshantering och resursanvändning, energianvändning, tjänsteresor, inköp av varor och tjänster samt utbildning, kommunikation och samverkan. Målen för resor och avfallshantering nås inte, men inom övriga områden är måluppfyllelsen god. Indikatorerna nedan följer två av målen, där energianvändningen per medarbetare och student fortsatt har en nedåtgående trend, vilket också bekräftas av att energianvändningen per kvadratmeter minskat. Minskningen sedan föregående år påverkas till viss del av fortsatta åtgärder för energieffektivisering, men främst av att fler medarbetare och studenter nyttjar befintliga lokaler. Indikatorn för koldioxidutsläpp för resor har dock en ökande trend med en markant ökning från föregående år. Detta beror främst på att högskolans medarbetare genomfört fler flygresor, som medför höga utsläpp, än året innan.

Tabell 17 Indikatorer för hållbar utveckling

Strategiskt mål för effektivitet och förutsättningar för kvalitet		Försvarshögskolan sätter kunskapen och lärandet i centrum för att skapa förutsättningar för kvalitetsdriven och effektiv forskning, utbildning och samverkan. Genom tydliga interna processer och arbetssätt är vi ett lärosäte, en arbetsgivare och en myndighet som åtnjuter stort förtroende hos såväl studenter, medarbetare, uppdragsgivare som tillsynsmyndigheter.							
Indikator	Aspekt av målet som indikatorn mäter	Målvärde 2025	Trend	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Koldioxidutsläpp per årsarbetskraft för resor (KgCO ₂)	Effektivitet och förtroende	<961		1771	1437	1156	199	221	1217
Energianvändning i snitt per årsarbetskraft och helårsstudent (kwh)	Effektivitet och förtroende	<2 000		1 784	1 816	1 854	2 043	2 185	2 545

En extern granskning av Försvarshögskolans resor har genomförts, i syfte att undersöka hur högskolans höga reserelaterade utsläpp och kostnader kan minskas. Resultatet av granskningen ska ligga till grund för en revidering av resepolicyen.

Med bakgrund i högskolelagens krav om hållbar utveckling arbetar högskolan kontinuerligt för att utveckla det systematiska arbetet med att integrera perspektivet hållbar utveckling i utbildning och forskning, bland annat inom ramen för den högskolepedagogiska funktionen.

6.4 Informationssäkerhet och digitalisering

Försvarshögskolan har bedrivit ett systematiskt arbete med informationssäkerhet med utgångspunkt i ledningssystemet för informationssäkerhet (LIS). LIS är integrerat i regel- och verksamhetsstyrningen och fungerar som ett verktyg för att utveckla, följa upp och förvalta informationssäkerhetsarbetet.

Högskolans ansvarsfördelning och roller inom informationssäkerhetsarbetet beskrivs inom LIS, till exempel i informationssäkerhetspolicyen. Informationssäkerhetschefen leder och samordnar informationssäkerhetsarbetet på

²³ I enlighet med förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

lärosätet. Chefer ansvarar för informationssäkerhetsarbetet inom sin verksamhet och för att öka medvetenheten erbjuds samtliga medarbetare digital utbildning.

Uppföljningar, där verktyg som exempelvis "MSB:s cybersäkerhetskollen" används, genomförs årligen. Revisionsgranskning utförs av extern part för att bedöma om arbetet med informationssäkerhet är systematiskt och ändamålsenligt. Resultatet rapporteras till högskolans styrelse²⁴ och används för att identifiera åtgärder för att förbättra informationssäkerhets- och dataskyddsarbetet. Åtgärderna omhändertas i en handlingsplan som följs upp under året.

Omvärldsanalys sker årligen och inkluderar strategiska risker och möjligheter som påverkar behov av åtgärder och övergripande prioriteringar. I och med rådande omvärldsläge pågår ett arbete för att öka beredskapen och kontinuitetsförmågan.

Verksamhetsövergripande riskanalyser (inklusive forskningsdata) genomförs regelbundet och dessa ligger till grund för skyddsåtgärder. Informationssäkerhetsanalyser (inklusive forskningsdata) genomförs även i samband med projekt, anskaffning av IT-system och IT-tjänster. Regler har tagits fram för hantering, tillgängliggörande och bevarande av forskningsdata, och en samordningsfunktion erbjuder forskare stöd och utbildning inom dessa områden.

Försvvarshögskolan arbetar för att digitaliseringsarbetet och det systematiska informationssäkerhetsarbetet ska harmoniseras och bidra till positiv verksamhetsutveckling. Lärosätet arbetar kontinuerligt med att förbättra digitala tjänster. Digitalisering kopplat till studentmobilitet, lokalhantering och säkerhetsfunktioner för anställda och studenter har genomförts.

6.5 Lokalförsörjning

I Stockholm hyr Försvvarshögskolan lokaler av Akademiska hus AB och av Kungliga tekniska högskolan. En del av ytorna som hyrs av Akademiska hus hyrs ut i andra hand till Utrikespolitiska institutet (som dock flyttar från dessa lokaler 2025), Folke Bernadotteakademien och Svenskt militärhistoriskt bibliotek. Försvvarshögskolan har under 2024 tecknat förnyade hyresavtal för högskolans lokaler på campus i Stockholm.

I Karlstad hyr Försvvarshögskolan lokaler av Kåpan fastigheter Sverige rätten AB. Ett arbete har inletts med inriktning att byta lokaliseringen för Försvvarshögskolans verksamhet i Karlstad till lokaler inom Karlstads universitet från 2026. Syftet är främst att stärka den gemensamma akademiska miljön i Karlstad samt att gynna den lokala satsningen inom Campus totalförsvaret.

Inom ramen för genomförandet av Officersprogrammet nyttjas även utbildningslokaler på Karlbergs slott. Nyttjandet av lokalerna regleras genom verksamhetsavtal mellan Försvvarshögskolan och Försvvarsmakten.

²⁴ I enlighet med HF (1993:100, 2 kap. 2 §, punkt 6)

7 FINANSIELL REDOVISNING

Försvarshögskolan redovisar för 2024 ett negativt resultat om -39,1 mnkr (-14,4). De totala intäkterna ökade med 97,2 mnkr till 839,8 mnkr (742,6) och de totala kostnaderna ökade med -121,9 mnkr till -878,9 mnkr (-757,0). Myndighetskapitalet uppgår till 16,5 mnkr (55,3).

Av de totala intäkterna uppgår anslagsintäkterna till 407,9 mnkr, vilket är en ökning med 54,6 mnkr mot föregående år. Det är framförallt anslagstilldelningen från försvarsdepartementet, officersutbildningen m.m. (UO 6, 1:7 ap1) som ökat. De ökade med 36,6 mnkr till 304,6 mnkr. Anslaget från utbildningsdepartementet (UO 16, 2:61, 2:62 och 2:65) ökade med 13,3 mnkr till 92,6 mnkr. Av denna ökning erhöll Försvarshögskolan 7,0 mnkr i nya medel under anslaget 2:65 ap.64 avseende utveckling säkerhetsskyddsutbildningar. Anslaget för forskning och forskarutbildning (2:62) ökade med 5 mnkr. Gällande försvarsdepartementets anslagstilldelning översteg utgifter om -315,5 mnkr intäkterna inklusive sparande från föregående år om 306,5 mnkr med -9mnkr. Detta innebär att Försvarshögskolan har en skuld (anslagskredit) till försvarsdepartementet om -9 mnkr. Myndighetskapitalet för anslagen från utbildningsdepartementet (UO 16, 2:61, 2:62 respektive 2:65) är 7,5 mnkr, 13,6 mnkr respektive 0 mnkr.

Uppdragsverksamhetens totala intäkter ökade något i jämförelse med föregående år, till 384,5 mnkr (346,8). Verksamheten uppvisar ett negativt resultat om -24,2 mnkr (9,5). Myndighetskapitalet för den avgiftsbelagda verksamheten uppgår totalt till -5,5 mnkr (18,8). Av uppdragsverksamheten visar uppdragsutbildning på grund- och avancerad nivå ett negativt resultat om -24,2 mnkr (-8,8). Myndighetskapitalet minskar därmed till -3,3 mnkr (21,0). Uppdragsforskningen uppvisar ett nollresultat 2024 (-0,7), vilket lämnar det negativa myndighetskapitalet för avgiftsfinansierad forskning oförändrat i jämförelse med föregående år (-2,1). Försvarshögskolan fortsätter att ha fokus på prissättningen för uppdragsforskning med ambition att uppnå balans i det ackumulerade myndighetskapitalet avseende avgiftsfinansierad forskning.

Bidragsintäkterna ökade med 6,8 mnkr till 23,5 mnkr (16,6). De oförbrukade bidragen ökade med 6,5 mnkr och uppgick vid årets utgång till 27,5 mnkr (20,9). Upplupna bidrag ökade till 7,2 mnkr (4,4).

Av de totala kostnaderna ökade personalkostnaderna med -79,4 mnkr till -536,7 mnkr (-457,2), vilket dels beror på den utökade personalstyrkan men också på ökade pensionsavgifter. Årsarbetskraften ökade till 454 i jämförelse med 415 föregående år. Därutöver tillkommer ökning av pensionsavgifter och årlig löneuppräknings.

Lokalkostnaderna ökade med -10,8 mnkr till -102,7 mnkr (-91,9). Av dessa kostnader erhålls intäkter om 12,8 mnkr från andrahandsuthyrning till Utrikespolitiska institutet, Folke Bernadotteakademien och Svenskt militärhistoriskt bibliotek.

Övriga driftskostnader ökade med -30,4 mnkr till -227,5 mnkr (-197,1). Orsaken till ökade driftskostnader är främst ökade kostnader förknippade med kursresor, antagningskostnader och verksamhetsförlagd utbildning gällande Officersprogrammet, bevakningstjänster och kommunikation.

7.1 Resultaträkning

RESULTATRÄKNING (tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	407 930	353 356
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	405 871	369 250
Intäkter av bidrag		23 481	16 603
Finansiella intäkter	3	2 508	3 402
Summa		839 791	742 610
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-536 673	-457 238
Kostnader för lokaler		-102 684	-91 876
Övriga driftkostnader	5	-227 459	-197 053
Finansiella kostnader	6	-1 665	-1 527
Avskrivningar och nedskrivningar		-10 409	-9 275
Summa		-878 890	-756 969
Verksamhetsutfall		-39 099	-14 359
Uppbördsverksamhet			
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		3 451	4 348
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	7	1 300	1 983
Lämnade bidrag	8	-4 751	-6 331
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	9	-39 099	-14 359

7.2 Balansräkning

BALANSRÄKNING			
(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	10	1 569	1 889
Summa		1 569	1 889
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	6 888	7 666
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	25 565	27 774
Pågående nyanläggningar	13	1 528	2 807
Summa		33 982	38 247
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		8 269	7 095
Fordringar hos andra myndigheter	14	86 562	102 219
Övriga kortfristiga fordringar	15	376	328
Summa		95 207	109 641
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	16	32 999	29 630
Upplupna bidragsintäkter	17	7 170	4 354
Övriga upplupna intäkter	18	441	277
Summa		40 609	34 262
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	8 937	-1 900
Summa		8 937	-1 900
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	24 189	49 403
Kassa och bank		0	0
Summa		24 189	49 403
SUMMA TILLGÅNGAR		204 493	231 543

BALANSRÄKNING			
(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	21		
Statskapital		582	418
Donationskapital		164	0
Balanserad kapitalförändring		54 854	69 213
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	-39 099	-14 359
Summa		16 500	55 272
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	22	0	0
Övriga avsättningar	23	7 756	7 893
Summa		7 756	7 893
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	24	33 850	38 817
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	25	25 765	24 785
Leverantörsskulder		23 586	22 228
Övriga kortfristiga skulder	26	7 954	7 140
Summa		91 155	92 971
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	27	53 096	44 397
Oförbrukade bidrag	28	27 465	20 920
Övriga förutbetalda intäkter	29	8 521	10 090
Summa		89 082	75 406
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		204 493	231 543

7.3 Anslagsredovisning

ANSLAGSREDOVISNING							
Redovisning mot anslag							
Anslag (tkr)	Ing. överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Not							
<i>Utgiftsområde 6</i>							
<i>Försvar och samhällets krisberedskap</i>							
1:7 Officersutbildning m.m. (Ramanslag)							
ap.1 Försvarshögskolan (ram)	30 1 900	304 627	0	0	306 527	-315 463	-8 937
<i>Utgiftsområde 16</i>							
<i>Utbildning och universitetsforskning</i>							
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (Ramanslag)							
ap.1 Försvarshögskolan: Grundutbildning (ram)	0	40 921	0	0	40 921	-40 921	0
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå (Ramanslag)							
ap.1 Basresurs (ram)	0	44 646	0	0	44 646	-44 646	0
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor (Ramanslag)							
ap.103 Medel för studenthälsa (ram)	0	63	0	0	63	-63	0
ap.64 Utveckling säkerhetsskyddsutbildningar (ram)	0	7 000	0	0	7 000	-7 000	0
Summa	1 900	397 257	0	0	399 157	-408 093	-8 937

7.4 Finansiella villkor

U 6 1:7 Officersutbildning m.m. (Ramanslag)

Uo 6 1:7 Officersutbildning m.m. Högstposter (tkr)	Högstbelopp	Utfall
Forskning och utveckling, övergripande ämnesansvar för officersutbildningens ämnen samt till finansiering av forskarutbildning inom officersutbildningens centrala ämnen.	52 475	39 529
Forskning och analys stöd inom det säkerhets- och försvarspolitiska området, av betydelse för inriktningen av totalförsvaret och krisberedskapen.	3 314	3 150

U 16 2:61 Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (Ramanslag)

Villkor för anslag 2:61 ap.1 (tkr)	Högstbelopp	Utfall
Medel för särskild satsning på livslångt lärande, bla med fokus på utbildning som främjar klimatomställning.	626	626

U 16 2:62 Forskning och utbildning på forskarnivå (Ramanslag)

Villkor för anslag 2:62 ap.1 (tkr)	Högstbelopp	Utfall
Medel beräknat för en utvecklad uppdragsutbildning inom säkerhetsskydd	4 000	2 577

7.5 Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta förekommer avrundnings- och summeringsdifferenser. Noterna för kostnader i resultaträkningen har ändrats till att visa negativa saldon i överensstämmelse med resultaträkningen.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Försvarshögskolans bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Brytdagen för den löpande redovisningen avseende räkenskapsåret 2024 var den 3 januari 2025. Efter brytdagen har fakturor med ett varu-/tjänstevärde på minst 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslag UO 6 1:7, Officersutbildning m.m. först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Andra anslag än utgiftsområde 16 avräknas kostnadsmässigt. Schablonmässig justering för uppkomna kalkyl- och budgetdifferenser har gjorts månadsvis under räkenskapsåret. Fullständig differensjustering har gjorts i samband med bokslutsarbetet.

Upplysningar om avvikelser

Avvikelser från ekonomiadministrativa regler

För universitet och högskolor gäller undantag från vissa bestämmelser enligt bilaga 1, kapitel 2, till Regleringsbrev för universitet och högskolor. De undantag som omfattar även Försvarshögskolan och som påverkar årsredovisningens innehåll är:

P 1 Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12§ anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgäldskontoret ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätes räntekonto i Riksgäldskontoret.

P 3 Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av vissa väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga tabell 2 i avsnitt 3 Väsentliga uppgifter där det även framgår vilka styckkostnader i enlighet med 3 kap. 1 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag som myndigheterna ska redovisa.

Universitet och högskolor ska i samband med upprättandet av noter till årsredovisningen särskilt beakta att specifikation ges av:

- låneram i Riksgäldskontoret uppdelad på beviljad låneram och utnyttjad låneram vid räkenskapsårets slut, och
- beviljad och under året maximalt utnyttjad kontokredit hos Riksgäldskontoret.

P 4 Universitet och högskolor medges undantag från bestämmelserna enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordningen om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys.

P 5 Universitet och högskolor medges undantag från 2 kap. 1§ första stycket och 3§ kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar enligt följande.

En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.

P 7 Universitet och högskolor medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet enligt följande:

Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än 10 procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras.

Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter, förbättringsutgifter på annans fastighet med anskaffningsvärde på lägst 100 tkr samt maskiner och inventarier, med ett anskaffningsvärde på lägst ½ basbelopp, och med en beräknad ekonomisk livslängd om minst tre år. Avskrivning görs enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning görs månadsvis från och med driftsättningsmånaden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Datorer	3 år
Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar, kontorsmaskiner och övriga inventarier	5 år
Möbler	10 år
Förbättringsutgifter på annans fastighet	Till och med hyrestidens slut, dock högst 10 år.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet enligt lägsta värdets princip.

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Externfinansierad bidrags- och uppdragsverksamhet

För externfinansierade bidrag och uppdragsverksamhet tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Erhållna medel från bidragsgivare som ännu inte har använts i verksamheten redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen. För under året avslutade projekt redovisas skillnaden mellan intäkter och kostnader som över-/underskott i resultaträkningen. Projekt där bidrag, enligt kontrakt, ännu ej erhållits bokförs som fordran på bidragsgivaren för den del som är en upparbetad kostnad.

7.5.1 Noter (tkr)

Resultaträkning**Not 1 Intäkter av anslag**

	2024	2023
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå ap.1 Försvarshögskolan: Grundutbildning (ram)	40 921	39 680
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå ap.1 Basresurs (ram)	44 483	39 611
2:65 ap.64 Säkerhetsskyddsutbildning	7 000	0
2:65 ap.103 Studenthälsa	63	62
1:7 Officersutbildning m.m. ap.1 Försvarshögskolan (ram)	315 463	274 003
Summa	407 930	353 356
Utgifter i anslagsredovisningen	-408 093	-353 356
Saldo	-164	0
Saldot 2024 består av införskaffning av konst. Denna post har belastat anslaget.	164	0
Summa	164	0

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2024	2023
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	19 089	19 646
Intäkter av offentligrättsliga avgifter	1	1
Intäkter av uppdragsverksamhet	385 890	348 694
<i>Varav tjänsteexport</i>	<i>534</i>	<i>1 009</i>
Intäkter av tjänsteexport, Tredjelandsstudenter	836	793
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	56	115
Summa	405 871	369 250

Avgiftsbelagd verksamhet						
Verksamhet	Över-/underskott tom 2022	Över-/underskott 2023	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Över-/underskott 2024	Ack över-/underskott utgående 2024
Utbildning på grundnivå eller avancerad nivå						
Beställd utbildning	53	16	426	249	177	246
Uppdragsutbildning	29 699	-8 830	305 540	329 923	-24 383	-3 514
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	0	0	836	836	0	0
Summering	29 752	-8 814	306 802	331 008	-24 206	-3 268
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-1 467	-676	80 187	80 267	-80	-2 223
Summering	-1 467	-676	80 187	80 267	-80	-2 223
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Upplåtande av bostadslägenhet - utbytesprogram och gästforskare*	-19	-5	122	189	-67	-91
Summering	-19	-5	122	189	-67	-91
Summering	28 266	-9 495	387 110	411 464	-24 354	-5 583

*Underskottet täcks av anslag.

Not 3 Finansiella intäkter

	2024	2023
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	2 464	3 279
Övriga ränteintäkter	39	44
Övriga finansiella intäkter	6	79
Summa	2 508	3 402

Räntesatsen för räntekonto hos Riksgälden har under året sjunkit. Även behållningen på kontot har sjunkit under året.

Not 4 Kostnader för personal

	2024	2023
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-320 875	-280 854
Varav lönekostnader ej anställd personal	-350	-319
Sociala avgifter	-207 624	-168 538
Övriga kostnader för personal	-8 174	-7 847
Summa	-536 673	-457 238

Not 5 Övriga driftkostnader

	2024	2023
Reparationer och underhåll	-1 080	-1 186
Reaförlust vid avyttring av anläggningstillgång	0	-43
Offentligträttsliga avgifter, skatter, kundförluster	-267	-163
Resor, representation, information	-50 123	-42 114
Köp av varor	-16 700	-18 101
Köp av tjänster	-159 289	-135 446
Summa	-227 459	-197 053

*De ökade driftkostnader jämfört med föregående år beror framförallt på kostnader förknippade med kursresor inom HOP, antagnings- och VFU-kostnader för OP, bevakningstjänster och kommunikation.

Not 6 Finansiella kostnader

	2024	2023
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	0	-61
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-1 411	-1 295
Övriga finansiella kostnader	-254	-171
Summa	-1 665	-1 527

Not 7 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag

	2024	2023
Miltärfonden	1 300	1 140
Övriga	0	843
Summa	1 300	1 983

Not 8 Lämnade bidrag

	2024	2023
Lämnade bidrag till statliga myndigheter	-1 145	0
Lämnade bidrag till EU länder/organisationer	-458	-1 646
Lämnade bidr. till övriga organisationer och ideella föreningar	-370	-1 241
Lämnade bidrag till privata företag och privatägda ekonomiska föreningar	0	-832
Lämnade bidrag, stipendier till enskilda	-2 778	-2 611
Summa	-4 751	-6 331

Not 9 Årets kapitalförändring

Indelning på Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A + B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	15 776	-8 233	7 543
Uppdragsverksamhet	20 939	-24 206	-3 267
Summa	36 715	-32 439	4 276
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning på forskarnivå	20 283	-6 724	13 559
Uppdragsverksamhet	-2 144	50	-2 093
Summa	18 139	-6 674	11 466
Särskilda medel till universitet och högskolor			
Utveckling säkerhetsskyddsutbildningar	0	13	13
Summa	0	13	13
Summa	54 854	-39 099	15 755

Balansräkning**Not 10 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar**

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	7 083	6 597
Årets anskaffningar	195	952
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-466
Summa anskaffningsvärde	7 278	7 083
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 194	-5 297
Årets avskrivningar	-515	-363
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	466
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 709	-5 194
Utgående bokfört värde	1 569	1 889

Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	38 443	36 462
Årets anskaffningar	682	2 793
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-812
Överföringar	0	0
Summa anskaffningsvärde	39 124	38 443
Ingående ackumulerade avskrivningar	-30 776	-30 545
Årets avskrivningar	-1 460	-1 042
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	811
Summa ackumulerade avskrivningar	-32 237	-30 776
Utgående bokfört värde	6 888	7 666

Not 12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	79 172	76 994
Årets anskaffningar	3 418	4 234
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-770	-2 142
Överföringar	2 806	87
Summa anskaffningsvärde	84 626	79 172
Ingående ackumulerade avskrivningar	-51 398	-45 628
Årets avskrivningar	-8 434	-7 870
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	770	2 100
Summa ackumulerade avskrivningar	-59 061	-51 398
Utgående bokfört värde	25 565	27 774

Not 13 Pågående nyanläggningar

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående anskaffningsvärde	2 807	87
Årets anskaffningar	1 528	2 807
Färdigställda anläggningar	-2 807	-87
Utgående bokfört värde	1 528	2 807

Not 14 Fordringar hos andra myndigheter

	2024-12-31	2023-12-31
Fordran ingående mervärdesskatt	10 300	9 543
Kundfordringar hos andra myndigheter	76 233	92 665
Övriga fordringar hos andra myndigheter	30	11
Summa	86 562	102 219

Not 15 Övriga kortfristiga fordringar

	2024-12-31	2023-12-31
Fordringar hos anställda	193	145
Övrigt	183	183
Summa	376	328

Not 16 Förutbetalda kostnader

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	22 786	21 944
Övriga förutbetalda kostnader	10 212	7 685
Summa	32 999	29 630

Not 17 Upplupna bidragsintäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Inomstatliga	4 360	4 014
Utomstatliga	2 810	341
Summa	7 170	4 354

Not 18 Övriga upplupna intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna avgiftsintäkter inomstatliga	441	277
Summa	441	277

Not 19 Avräkning med statsverket

	2024-12-31	2023-12-31
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 900	-17 963
Redovisat mot anslag		
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå ap.1 Försvarshögskolan: Grundutbildning (ram)	40 921	39 680
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå ap.1 Basresurs (ram)	44 646	39 611
2:65 Medel för studenthälsa ap.103 (ram)	63	62
2:65 Utveckling säkerhetsskyddsutbildningar ap.64 (ram)	7 000	0
1:7 Officersutbildning m.m. ap.1 Försvarshögskolan (ram)	315 463	274 003
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-397 257	-347 387
Återbetalning av anslagsmedel	0	10 094
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	8 937	-1 900
Summa Avräkning med statsverket	8 937	-1 900

Not 20 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2024-12-31	2023-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	24 189	49 403
Summa	24 189	49 403
Beviljad kredit enligt regleringsbrev	0	0
Maximalt utnyttjad kredit	0	0

*Det beviljades en räntekredit under året 2024 om 50 mnkr pga negativt kassaflöde. Räntekrediten finns upptagen i 2025 års regleringsbrev

Not 21 Myndighetskapital

	Statskapital	Donationskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2023	418	0	41 103	28 285	-175	-14 359	55 272
A Ingående balans 2024	418	0	41 103	28 285	-175	-14 359	55 272
Föregående års kapitalförändring	0	0	-5 169	-9 490	301	14 359	0
Årets Kapitalförändring	163	164				-39 099	-38 772
B Summa årets förändring	163	164	-5 169	-9 490	301	-24 741	-38 772
C Utgående balans 2024	581	164	35 934	18 795	126	-39 099	16 500

*Årets förändring i statskapital beror på inköp av konst för 327 tkr varav 163,5 tkr är en donation

Not 22 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2024-12-31	2023-12-31
Ingående avsättning	0	261
Årets pensionskostnad	0	-193
Årets pensionsutbetalningar	0	-69
Utgående avsättning	0	0

Not 23 Övriga avsättningar

	2024-12-31	2023-12-31
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans	6 490	5 653
Årets förändring	806	837
Utgående balans	7 296	6 490
Uppsagd personal, uppsägningslöner		
Ingående balans	1 403	0
Årets förändring	-943	1 403
Utgående balans	460	1 403
Summa utgående balans	7 756	7 893

*Beräknas att av medlen för lokalt omställningsarbete utnyttjas med 2 500 tkr under år 2025.

Not 24 Lån i Riksgäldskontoret

	2024-12-31	2023-12-31
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	38 817	37 354
Under året nyupptagna lån	5 442	10 783
Årets amorteringar	-10 409	-9 320
Utgående balans	33 850	38 817
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	65 000	65 000

Not 25 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2024-12-31	2023-12-31
Utgående mervärdesskatt	3 305	3 839
Arbetsgivaravgifter	8 832	7 875
Leverantörsskulder andra myndigheter	13 629	13 071
Summa	25 765	24 785

Not 26 Övriga kortfristiga skulder

	2024-12-31	2023-12-31
Personalens källskatt	7 925	7 128
Övriga kortfristiga skulder till personalen	0	0
Övrigt	29	12
Summa	7 954	7 140

Not 27 Upplupna kostnader

	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	42 152	36 845
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	6 817	6 348
Övriga upplupna kostnader	4 128	1 203
Upplupna kostnader i transfereringsverksamhet	0	0
Summa	53 096	44 397

Not 28 Oförbrukade bidrag

	2024-12-31	2023-12-31
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	20 366	14 335
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	7 099	6 585
Summa	27 465	20 920
<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
inom tre månader	537	38
mer än tre månader till ett år	6 541	5 252
mer än ett år till tre år	8 361	9 044
mer än tre år	4 927	
Summa	20 366	14 334

Not 29 Övriga förutbetalda intäkter

	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda hyror	2 807	3 520
Övriga förutbetalda intäkter	5 713	6 570
Summa	8 521	10 090

Not 30 Anslagsredovisning

Försvarshögskolan får anslagsspara/anslagskredit upp till 3 procent av innevarande års anslagstilldelning enligt regleringsbrevet, vilket för år 2024 motsvarar 9 138 tkr. Anslagskrediten för 2024 har utnyttjats med 8 937 tkr.

8 SAMMANSTÄLLNING AV DIAGRAM OCH TABELLER

Diagram

<u>DIAGRAM 1 FÖRDELNING AV ANTAL HST</u>	<u>08</u>
--	-----------

Tabeller

<u>TABELL 1 VÄSENTLIGA UPPGIFTER</u>	<u>06</u>
<u>TABELL 2 INDIKATORER FÖR UTBILDNING</u>	<u>09</u>
<u>TABELL 3 ANTAL UTFÄRDADA EXAMINA PÅ GRUND OCH AVANCERAD NIVÅ</u>	<u>10</u>
<u>TABELL 4 PROGRAMNYBÖRJARE, PRESTATIONER OCH KOSTNADER OP</u>	<u>10</u>
<u>TABELL 5 PRESTATIONER OCH KOSTNADER, UTBILDNING GRUNDNIVÅ OCH AVACERAD NIVÅ ANSLAG 2:61</u>	<u>11</u>
<u>TABELL 6 PRESTATIONER OCH KOSTNADER POÄNGGIVANDE UPPDRAGSUTBILDNING</u>	<u>12</u>
<u>TABELL 7 RESULTATRÄKNING UTBILDNING GRUND OCH AVANCERAD NIVÅ</u>	<u>18</u>
<u>TABELL 8 INDIKATORER FÖR FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING</u>	<u>19</u>
<u>TABELL 9 ANTAL FORSKNINGSPUBLIKATIONER</u>	<u>20</u>
<u>TABELL 10 ANTAL DOKTORANDER MED DOKTORANDANSTÄLLNING</u>	<u>24</u>
<u>TABELL 11 DOKTORANDER PER FINANSIERINGSKÄLLA</u>	<u>25</u>
<u>TABELL 12 RESULTATRÄKNING FORSKNING OCH FORSKARUTBILDNING</u>	<u>25</u>
<u>TABELL 13 INDIKATORER FÖR SAMVERKAN OCH NYTTIGGÖRANDE</u>	<u>26</u>
<u>TABELL 14 ANSTÄLLDA I ÅRSARBETSKRAFTER</u>	<u>30</u>
<u>TABELL 15 INDIKATOR KVINNOR I KATEGORIN LEDNINGSKOMPETENS</u>	<u>31</u>
<u>TABELL 16 SJUKFRÅNVARO</u>	<u>31</u>
<u>TABELL 17 INDIKATORER FÖR HÅLLBAR UTVECKLING</u>	<u>33</u>

9 SAMMANSTÄLLNING AV ÅTERRAPPORTERINGSKRAV

Utbildningsdepartementet: Mål och åiterrapporteringskrav	
Väsentliga uppgifter: I årsredovisningen ska väsentliga uppgifter redovisas enligt anvisad tabell.	
Utbildningsutbud: Utbildningsutbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Universitet och högskolor ska redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för utbildningsutbudet. Redovisningen ska inkludera hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning. Lärosätet ska särskilt redovisa hur de utvecklat utbildningsutbudet för att stärka tillgången till utbildning för livslångt lärande och omställning.	
Officersutbildning på grundnivå: Försvarshögskolan ska samverka med Försvarsmakten om dimensionering av utbildningen som leder till officersexamen inför kommande års antagningsomgång. Försvarshögskolan ska i årsredovisningen redovisa antalet helårsstudenter och helårsprestationer inom utbildningen. Redovisningen ska vara såväl samlad som könsuppdelad.	
Högre officersutbildning: Inom ramen för Försvarshögskolans kompetensområden ska högskolan på uppdrag av Försvarsmakten utbilda personal för att därigenom bidra till att det militära försvarets kompetensbehov tillgodoses. Försvarshögskolan ska redovisa hur utbildningsuppdragen har genomförts. En övergripande analys av måluppfyllelsen och väsentliga avvikelser mellan planerad och genomförd verksamhet ska anges och kommenteras.	
Studieavgifter för tredjelandsstudenter: Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats.	
Svenskt deltagande i Horisont Europa: Universitet och högskolor ska redovisa vilka insatser som har bedömts relevanta, och har vidtagits för att myndigheten ska bidra till de mål som anges i den nationella strategin för svenskt deltagande i Horisont Europa 2021–2027 (U2021/03975)	
Avgiftsfinansierad verksamhet: I årsredovisningen ska den avgiftsfinansierade verksamheten redovisas enligt anvisad tabell.	
Oförbrukade bidrag: I årsredovisningen ska omfattning och förändring av de oförbrukade bidragen och hur de inbetalade forskningsbidragen har utvecklats, redovisats och kommenterats.	
Säkerhetsskydd: Särskilda medel, utveckling säkerhetsskyddsutbildningar (utbildning och forskning).	

Utbildningsdepartementet: Övrigt och uppdrag	
Jämställdhetsintegrering: Universitet och högskolor ska fortsatt arbeta med att verksamheterna ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen (skr. 2016/17:10), t.ex. i linje med de inrapporterade inriktningarna för arbetet med jämställdhetsintegrering 2023–2025, t.ex. i fråga om lika möjligheter till karriärvägar, könsbundna studieval och genomströmning.	
Utveckla arbetet med öppen vetenskap: Universitet och högskolor ska fortsätta att utveckla arbetet med öppen vetenskap i syfte att verksamheten ska bidra till att nå den nationella inriktningen för ett öppet vetenskapssystem (prop. 2020/21:60). I arbetet ingår att bidra med underlag till Vetenskapsrådets och Kungl. bibliotekets respektive uppgifter att samordna, följa upp och främja samverkan i arbetet för öppen tillgång till forskningsdata respektive vetenskapliga publikationer.	
Åtgärder för att minska missbruk av uppehållstillstånd för studier: Universitet och högskolor ska tillsammans med Migrationsverket säkerställa att missbruk av uppehållstillstånd för studier inom högre utbildning i enlighet med 5b kap. 3§ utläningslagen (2005:716) minimeras. Universitet och högskolor ska särskilt arbeta för att identifiera studieavbrott och skyndsamt rapportera dessa till Migrationsverket. Uppdraget ska samordnas av Migrationsverket. Slutredovisningen ska till Regeringskansliet (justitiedepartementet med kopia till utbildningsdepartementet) senast den 1 april 2024.	
Informationssäkerhet: Universitet och högskolor ska övergripande redogöra för hur lärosätet arbetat för att utveckla sin informationssäkerhet och för hur lärosätet planerar för att möta framtida behov. Lärosätet ska särskilt redogöra för följande:	

<p>1. Åtgärder som har vidtagits för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av informationssäkerhetsarbetet inklusive myndighetsledningens roll i detta och hur lärosätet har arbetat med att tydliggöra ansvarsfördelningen inom området. Samt förmågan att identifiera, rapportera och hantera IT-incidenter.</p> <p>2. Huruvida en analys gjorts av hot och sårbarheter för lärosätet förändrats i och med det rådande omvärldsläget, samt om åtgärder vidtagits eller planerats för att minska eventuella identifierade risker med anledning av detta. Lärosätet ska särskilt redovisa för vilka analyser och åtgärder som vidtagits i förhållande till forskningsdata.</p> <p>3. Huruvida lärosätet gjort en utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet genom något analysverktyg, t.ex. Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg Infosäkkollen, och om åtgärder vidtagits med anledningen av resultaten.</p> <p>4. Åtgärder som har vidtagits för att höja medvetenheten och kompetensen inom informationssäkerhetsområdet inom lärosätet.</p>	
<p>Rekryteringsmål för professorer: Universitet och högskolor ska fortsatt verka för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer.</p>	
<p>Upplåtande av bostad: I årsredovisningen ska det ekonomiska resultatet av upplåtande av bostad redovisas.</p> <p>Av 9 a § förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning följer att universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434) får ingå hyresavtal för bostadslägenhet för att upplåta lägenheten i andra hand till</p> <p>a) utländska studenter inom utbytesprogram med andra länder, eller</p> <p>b) gästforskare vid universitetet eller högskolan, under förutsättning att de inte är anställda där.</p> <p>Vid sådan upplåtelse ges universitet och högskolan rätt att utan krav på full kostnadstäckning ta ut avgift för hyran från studenten eller gästforskaren.</p>	
<p>Bidra till genomförandet av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet: Försvarshögskolan ska bidra till att genomföra av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet med utgångspunkt i den nationella handlingsplanen på området (UD2023/04798). Myndighetens arbete ska redovisas utifrån de fyra övergripande målen i handlingsplanen. Redovisning ska lämnas i särskild ordning i samband med årsredovisningarna för 2024 - 2028.</p>	
<p>Uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021 - 2023 (A2020/02583). Redovisningstidpunkt: Årligen till Statskontoret 15 februari</p>	
<p>Uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökanden för praktik 2021-2023. (Fi2020/04960). Redovisningstidpunkt: Årligen till Statskontoret 15 februari</p>	
<p>Utveckla arbetet med föreskrifter. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet. (utbildningsdepartementet) senast den 15 september 2024.</p>	

Därutöver tillkommer krav i FÅB (2000:605).

10 STYRELSEN OCH STYRELSENS BESLUT

10.1 Styrelsen

Nedan visas ersättningar, förmåner och övriga uppdrag i myndighetsstyrelser eller bolagsstyrelser för Försvarshögskolans styrelseledamöter. Ersättningar och förmåner redovisas för budgetåret 2024. Enligt regeringsbeslut utgår arvode till de externa ledamöterna med 23 625 kr per år. Till verksamhetsföreträdarna utgår ingen ersättning utöver ordinarie lön. Till ordförande utgår arvode med 53 750 kr per år.

Medlemmar	Ersättning	Övriga uppdrag
Ledamöter utsedda av regeringen:		
Carl Fredrik Graf Ordförande	53 750 kr	AB Alexander Graf (ägare), EREV United AB (styrelsesuppleant), Regeringens Krishanteringsråd (ledamot) t.o.m. 2024-07-31, Kommuners och regioners grundläggande beredskap inför kris och krig (SOU 2024:65), (särskild utredare), t.o.m. 2024-09-30, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap insynsråd (ledamot).
Robert Egnell Rektor	1 342 109 kr	Institutet för framtidsstudier (ledamot), Forskningsprogrammet Mistra Geopolitics (ledamot).
Elisabet Nihlfors Professor	23 625 kr	Stiftelsen Läxhjälpen (ordförande), Kungliga Ingenjörsvetenskaps Akademien avdelning IX (vice ordförande), ROCIT forskarskola (styrelseledamot).
Håkan Buskhe Verkställande direktör	23 625 kr	IPCO AB (ordförande), IVA Näringslivsråd (ordförande), AB SKF (vice ordförande), Stora Enso Oyj (vice ordförande), Industrikraft AB (ledamot), Kopparfors Skogar AB (ledamot), FAM Förvaltning AB (ledamot), Navigare Ventures AB (ledamot), Qarlbo Energy AB (ledamot) FAM AB (ledamot, verkställande direktör).
Ann-Sofie Dahl Docent	23 625 kr	
Jonny Lindfors Arméchef	23 625 kr	
Mika Kerttunen Docent	23 625 kr	
Camilla Asp Överdirektör (t.o.m. 2024-06-30)	11 000 kr	Energimyndigheten (ledamot) Finansinspektionen (ledamot)
Anna Psaroulis Kanslichef och vik. Överdirektör	7 125 kr	

Medlemmar	Ersättning	Övriga uppdrag
Viktoria Mattsson Chef Projekt	23 625 kr	EISCAT AB (ledamot).

Företrädare för verksamheten:

Fredrik Thisner Läraryrledamot	0	
Sofia Ledberg Läraryrledamot	0	
Ulf Högström Läraryrledamot	0	

Företrädare för studenter:

Rasmus Lindstedt Studentledamot (t.o.m. 2024-03-31)	5 500 kr	
Iris Weström Studentledamot (fr.o.m. 2024-04-01)	18 125 kr	
Daniel Fölstad Studentledamot	23 625 kr	Investiarie Sweden AB, suppleant
Annie Catarina Kjellberg Studentledamot (t.o.m. 24-02-15)	0	
Erik Ekvall Studentledamot (t.o.m. 25-01-28)	16 500 kr	
Waltteri Tukonen Studentledamot (fr.o.m. 25-01-28)	0	

10.2 Styrelsens beslut

Styrelsen för Försvarshögskolan har den 18 februari 2025 beslutat att godkänna Försvarshögskolans årsredovisning för verksamhetsåret 2024.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm, den 18 februari 2025

Carl Fredrik Graf

Robert Egnell

Jonny Lindfors

Elisabet Nihlfors

Mika Kerttunen

Viktoria Mattsson

Håkan Buskhe

Ann-Sofie Dahl

Anna Psaroulis

Fredrik Thisner

Sofia Ledberg

Ulf Högström

Iris Weström

Walteri Tukonen

Daniel Fölstad

Diarienummer: Ö 409/2024

Försvarshögskolan

Besöksadress: Drottning Kristinas väg 37, Stockholm

Postadress: Box 27805, 115 93 Stockholm

Tel 08-553 425 00

Fax 08-553 425 98

www.fhs.se

Försvvarshögskolan